AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Društva sv. Družine.

ŠTEVILKA 18. JOLIET, ILLINOIS, 29. JANUARJA 1915 LETNIK XXIV.

Cesar Franc Jožef se ne bo odpovedal prestolu.

V uradnem naznanilu zanikajo nezadovoljnost na Ogrskem, zaradi katere se je baje mislil cesar odpovedati prestolu. Avstrijci porazili Ruse v tridnevnem bojevanju in z naskokom vzeli prelaz Uszok. Boji na Ruskem Poljskem.

Na zapadnem bojišču zavezniki uspešni. Po bitki v Severnem morju.

Dunaj, čez Rim, 27. jan. — Cesar Franc Jožef je sprejel v avdijenci prestolonaslednika, ki je poročal zaključek svojega nedavnega posvetovanja z nemškim cesarjem. Po avdijenci je bilo izdano uradno naznanilo, zanikajoče nezadovoljnost na Ogrskem, in odtod poročano namero cesarja Franca Jožefa, odpovedati se prestolu.

Geneva, 27. jan. — Po danes iz Inomosta na Tirolskem semkaj dospelih poročilih se cesar Franc Jožef pripravlja na odpoved prestolu, ker se baje ne strinja z nazori cesarja Viljema o vojaških stvareh in tudi zaradi Viljemovega vedenja glede miru.

Avstrijski cesar je baje tako sklenil vsled zadnjega poseta v Berlin nadvojvode Karla Franca, avstrijskega prestolonaslednika, in barona Buriana, avstro - ogrskega ministra zunanjih stvari.

Avstrijski cesar baje želi dati te zadeve svojemu nasledniku na voljo.

Avstrijci zavzeli prelaz Uszok.

Dunaj, 27. jan., čez London, 28. jan. 1. ura zj. — Prelaz Uszok v Karpatih, ki je bil v ruski posesti izza dne 1. jan., so po tridnevnem neprestanem bojevanju v ponedeljek vzele z naskokom avstrijske čete.

Ta prelaz je eden najvažnejših v Karpatih, in za njegovo posest je bilo tekom vojne mnogo hudih spopadov.

Prelaz je bil močno utrjen in trdovratno branjen v več dobrih postojankah, ki so bile vzete druga za drugo.

Izgredi v Zagrebu.

London, 25. jan. — Protivojskni izgredi, podobni revoluciji, so se pripetili v Zagrebu, glavnem mestu Hrvatske kakor danes naznanjajo poštna poročila iz Dunaja. Tri dni so bansko palačo oblegali izgredniki, ki se jim je posrečilo zažgati eno krilo poslopja. Ban Ivan Skerlecz, načelnik hrvatske vlade, je bil hudo ranjen.

Dunaj, 25. jan. (Čez Amsterdam v London.) — Sledeče avstrijsko uradno naznanilo je bilo izdano nocoj:

"Na Poljskem in v Galiciji se niso pripetili nobeni važni spopadi. Samo ob reki Nidi je bil silen topniški boj.

"Ruski napadi z namenom, da zopet zavzamejo po nas prisvojene postojanke v gorenji dolini reke Ung in blizu Vezerszallesa, so bili odbiti s težkimi izgubami za sovražnika.

"V bojih med zadnjima dnevoma v Karpatih smo ujeli 1,000 Rusov."

Avstrijska zmaga v Bukovini.

Berlin, 25. jan. (Brezžično v Sayville.) — Časniške brzojavke iz Dunaja pravijo, da so avstro-ogrski uspehi v Bukovini močno učinkovali v političnem oziru na Rumunskem, ker so prizadeli ruskemu vplivu tamkaj hud udarec.

Naznanjeno zmago smatrajo na Dunaju po teh brzojavkah za dokončanje ruske ofenzive v Bukovini in preprečenje vseh nadaljnjih poskusov, navaliti na Sedmograško. Ruske izgube v bitki pri Kirlibabi so bile baje nerazmerno velike.

Boji na Vzhodnem Pruskem.

Danes izdano uradno naznanilo pravi:

"Na Vzhodnem Pruskem se je vršil topniški dvoboj na fronti od Loetzena do vzhodne strani od Gumbinnena in severno. Rusi so bili prisiljeni zapustiti več postojank jugovzhodno od Gumbinnena. Ruski napadi severovzhodno od Gumbinnena so bili odbiti s težkimi izgubami za Ruse.

"Na severnem Poljskem je položaj neizpremenjen. Vzhodno od reke Pilice na južnem Poljskem se ni dogodilo nič važnega."

Avstrijci napadajo Ruse.

Petrograd, 25. jan. — Očividna delavnost je bila zadnje dni ob celi avstrijski fronti, dolgi 300 milj. To smatrajo tukaj za pričetek avstro-nemškega ofenzivnega kretanja z namenom, da se iztirajo ruski napadniki iz Bukovine, vzhodne Galicije in severnega Ogrskega.

V Galiciji, med rekama Vistoko in Jasjolko, približno trideset milj vzhodno od reke Dunajca, je general Boroevič, poveljnik četrte avstrijske armade, pričel prodirati v smeri Przemysla. Istočasni napadi se poročajo na ruske postojanke v Bukovini in v južnopoljskih pokrajinah Radom in Kielce, ob liniji od Inowlodza do Konskijih in odondod do Sobkowa, kjer so se vršili boji s težkimi topovi.

Malo izprememb pred Varšavo.

Dalje severno je bilo na videz malo izprememb. Severnozapadno od Varšave, od Radzanowa do Dobrzyna, ob Vistuli, so Nemci še v obrani. Na levem bregu Vistule, zapadno od Varšave, in ob Rawki Nemci trdovratno poskušajo prodirati. Med Borgimowom in Guminom, petindvajset milj zapadno od Varšave, naznanjajo obupno bojevanje na nož. Vas Borgimow je večkrat prišla v druge roke, a nazadnje ni bila zasedena od nobene stranke, ker je nobeden izmed obeh nasprotnikov ne more obdržati.

Nič manj trdovratno ni bojevanje ob liniji med Granowom in Kurdvanowom, jugovzhodno od Sochaczewa. V tej okolici so Nemci baje šli naprej čez polja, posejana z mrtveci, od katerih so mnogi umrli vsled zmrznjenja. Napredovali niso daleč. Niti Nemcem, niti Rusom ni bilo mogoče pridobiti več nego nekaj yardov.

Ogrsko noče posebnega miru.

Benetke, 25. jan. — Grof Julius Andrassy, bivši ogrski prvi minister in minister notranjih stvari, je po brzojavki iz Budimpešte označil kot skrajno lažnivo poročilo, da se je Ogrsko naveličalo vojne in želi doseči poseben mir.

Izjavlja, da bo mir sklenjen samo v zvezi z Nemčijo in po pogojih zadovoljivih obema deželama.

Ena glavnih nalog novega avstro-ogrskega ministra zunanjih stvari bode, dati nevtralnim deželam boljše naziranje o avstro-ogrski zunanji politiki ter pridobiti njihovo odobritev iste. Tako je baje rekel grof Andrassy.

Samo govorica.

Benetke, 25. jan. — Govorica se raznaša tukaj, da je neki avstrijski dreadnaught zadel ob mino blizu Pulja in se pogreznil.

Avstrijci baje zavzeli Kielce.

London, 26. jan. — Poročila čez Kodanj iz Rusije pravijo, da je bilo trideset oseb usmrčenih in petdeset ranjenih v bombardovanju mesta Kielce na Ruskem Poljskem pred kratkim po nekem avstrijskem zrakoplovu.

Berlin, 26. jan. (Brezžično v Sayville.) — Iz Krakova je prišlo danes brzojavno poročilo, da so avstro-ogrske čete zavzele Kielce na Ruskem Poljskem.

Kielce je glavno mesto ruske pokrajine istega imena in leži na južnem Poljskem, kakih petdeset milj severno od gališke meje. V tem okrožju je bilo izbojevanih nekaj najbolj vročih bojev tekom vzhodnega vojskovanja.

Kielce vojno opirališče.

Kielce je bilo opirališče ruske armade in je znatne strategične vrednosti vsled dejstva, da je najvažnejše železniško vezišče severovzhodno od Krakova. Če je bilo zavzeto, se prične novo ofenzivno kretanje nemških in avstrijskih armad ob celi vzhodni bojni fronti.

Nemško uradno naznanilo.

Nemški vojni minister je danes izdal sledeče uradno naznanilo:

"Rusi so napadli postojanke našega konjištva severovzhodno od Gumbinnena na Vzhodnem Pruskem, a brez uspeha. Srditi topniški dvoboji so se vršili na ostali fronti tamkaj.

"Manj važni spopadi severovzhodno od Wlaclaweka, ob dolenji reki Vistuli, štirideset milj jugovzhodno od Thorna, so bili uspešni za nas.

"Nič važnega se ni pripetilo na Poljskem zapadno od reke Vistule ali vzhodno od reke Pilice."

Miru še ne bo.

Petrograd, 26. jan. — "Vlada vztraja pri natančni izpolnitvi carjevega razglasa, izdanega na dan vojne napovedi, da se ne sklene nikak mir, dokler še ostane le en vojak sovražnikov na ruski zemlji."

V teh besedah je prvi minister Sergij Sazanov v seji duminega odbora za pota in sredstva danes odgovoril na vprašanja vodilnih članov dume.

Ta vprašanja je povzročil odlok nemškega državnega zbora, da se ima vse ozemlje, "pordečelo z nemško krvjo" in sedaj zavzeto po Nemčiji, obdržati.

Odborova seja je bila v pripravo za otvoritev državnega sveta dne 30. jan. in dume dne 9. febr.

"Glede zapustitve sovražnikovega ozemlja, smo vezani po pogodbi z našimi zavezniki," je nadaljeval g. Sazanov. "Besede razglasa se ne tičejo samo ruskega ozemlja."

Kaj je mislil minister z omembo "sovražnikovega ozemlja", ni jasno, a prejkone je mislil Galicijo, ki ni rusko ozemlje, a je obljudeno z Malorusi.

Anglija zamolčala izgubo križarke.

Berlin, 25. jan. — Uradno naznanilo, izdano po admiralstvu, pravi, da je bila neka britanska bojna križarka pogreznjena med včerajšnjo bitko v Severnem morju.

Ime britanske ladje ni navedeno, ali časopisje in občinstvo se veseli, ker je bila pogreznjena ladja baje večja nego "Bluecher", oklopna križarka, ki so jo izgubili Nemci. V poluradnem naznanilu Nemci priznavajo, da je bila še neka druga nemška ladja zadeta z izstrelkom, vendar je lahko ostala v bojni liniji in se varno vrnila v luko z drugimi ladjami.

Dočim imena britanskih ladij, ki so se udeležile bitke, še niso znana tukaj, je skoro gotovo, da so bile petere bojne križarke mnogo močnejše nego nemške po tonskem številu in oborožbi, in zato časopisi trdijo, da umeknitev britanških ladij iz bitke pomeni nemško zmago nad močnejšim sovražnikom. Tudi mislijo, da so se Angleži morali umekniti, ker so bile njihove ladje poškodovane.

"Karlsruhe" pogrezuje ladje.

Berlin, 25. jan. — Od poveljnika križarke "Leipzig" je po ovinkih dospela vest, da je nemška križarka "Karlsruhe" v zadnjih dveh tednih pogreznila enajst trgovinskih ladij zavezniških velevlasti.

Križarka zadela ob mino.

London, 25. jan. — Admiralstvo je danes uradno naznanilo, da se je britanska pomožna križarka "Viknor" ob irski brežini potopila s celo posadko. Prejkone je zadela ob mino in zletela v zrak.

V naznanilu je rečeno:

"Ladja 'Viknor' je pogrešana že več dni, in jo je zdaj smatrati za izgubljeno z vsemi njenimi častniki in mornarji. Razbitki, ki brez dvoma izhajajo od pomožne križarke, so bili poleg tega splavljeni na severno brežino irsko. Vojna ladja je zadela ali ob nemško mino, ali ob čer v viharju."

Ladjo "Viknor" je admiralstvo pritegnilo v službo dne 12. dec. zadnjega leta. Poveljeval ji je fregatni kapitan Ballantyne. Število njene posadke še ni znano.

Francozi v Maroku poraženi.

Berlin, 26. jan. — Prekmorska novičarska agentura je danes izdala med drugim sledeče naznanilo:

"Iz Carigrada poročajo ,da je vodja maroških upornikov, Abdul Malik, zavzel mesto Fez in da so Francozi izgubili 3,500 mož na mrtvih, ranjenih in ujetih ter devet topov in več strojnih pušk."

Dve bojni ladji poškodovani.

London, 26. jan. — Admiralski urad je nocoj priznal, da sta bili dve ladji podadmiral Beattyjevega oddelka bojnega brodovja poškodovani v bitki z nemškimi križarkami v Severnem morju v nedeljo.

Ena izmed njih je bila velikanska bojna križarka "Lion", sir Davidova praporna ladja, ki je vodila v bitki in ki so njeni izstrelki pogreznili nemško oklopno križarko "Bluecher". Zadeta je bila po nemškem izstrelku pod vodno črto spredaj.

Druga je bila torpedovni rušilec "Meteor", ena največjih in najhitrejših ladij svoje vrste na morju. Bila je ena izmed trinajstih te vrste, zgrajenih leta 1913.

Naznanilo pristavlja, da sta bili ladji, dasi onesposobljeni, varno odvedeni v luko in da bodo takoj začete poprave dovršene v kratkem času. Vse druge ladje omenjenega oddelka so doplule v luko.

Nadalje pravi naznanilo, da je bilo usmrčenih en častnik in trinajst mož a ranjenih troje častnikov in šestindvajset mož na trojih ladjah: "Lion", "Tiger" in "Meteor".

Tako admiralsko naznanilo zanika nemška poročila, da so Nemci pogreznili eno britansko križarko in dva torpedovna rušilca.

Angleži porazili Nemce.

Pariz, 26. jan. — Uradno naznanilo, izdano po vojnem ministrstvu nocoj, pripoveduje o obupni bitki blizu kanala La Bassee, v kateri so britanske čete zopet zavzele postojanke, nedavno izgubljene Nemcem.

"Britanske čete so snoči odbile nov napad na Givenchy-les-La Bassee," je rečeno v naznanilu, "in s protinapadom zopet zavzele svoje postojanke s prejšnjega dne. Bojevanje je bilo najsrditejše na edini cesti med Bethunom in La Bassee, in Nemci so zapustili za seboj 300 mrtvih.

"V Argonih so naše čete izvršile dva napada blizu St. Huberta in Fontaine Madame ter pridobile nedavno izgubljene okope."

Z. D. guvernerji za mir.

Topeka, Kas., 25. jan. — Arthur Capper, guverner države Kansas, skliče konvencijo guvernerjev vseh držav in desetih delegatov iz vsake države v svrho razprave o tem, kaj naj ukrenejo Združene Države v obnovo miru v Evropi, če bo ugodno poročana resolucija, ki jo je predložil zakonodajstvu senator Bailie Waggener. Resolucija predlaga shod v St. Louisu dne 5. apr.

Photos by American Press Association.

ITALIJA JE POSPEŠILA LAJŠALNO DELO POD KRALJEVIM NADZORSTVOM PO VELIKEM POTRESU, KI JE USMRTIL NA TISOČE LJUDI.

Na tisoče človeških žrtev — po cenitvi nad 50,000 — je zahteval nedavni veliki potres v Italiji. Potres je trajal dvaindvajset sekund in je bil občutiti po vsej osrednji Italiji. Rim se je pretresel in je bil poškodovan. Mnoga mesta v polumeru 30 do 60 milj so bila deloma ali popolnoma razdejana. Samo v Avezzanu je bilo 11,000 oseb usmrčenih. Slika kaže mapo v obsegu potresa; spodaj na levi množico ljudi izven Kvirinala v Rimu, in na desni kralja Vittorio Emmanuela, ki je brž odredil lajšalno delo.

Predsednik zoper priselitveni zakon.

Posebna poslanica kongresu pojasni, zakaj je g. Wilson zoper predlogo.

IZKUŠNJA NAOBRAŽENOSTI.

Vendar utegne biti predloga sprejeta preko predsednikovega "veta".

Washington, D. C., 27. jan. — Predsednika Wilsona veto ali preklic priselitvene predloge se pričakuje v kongresu jutri, s posebno poslanico, v kateri navede kot vzrok za svoj preklic izkušnjo o naobraženosti, ki je v predlogi kot pogoj za vstop v Združene Države.

V kongresniških krogih se je nocoj govorilo edinole o vprašanju, ali bo nasvet priselitvenega zakona zopet sprejet preko predsednikovega veta, ali ne.

Senator Lodge je danes na seji v Beli hiši baje namignil predsedniku, da je sprejetje predloge preko njegovega veta zelo verjetno.

Predsednikov veto.

Washington, D. C., 26. jan. — Kakor se je danes v Beli hiši doznalo iz zanesljivega vira, se je predsednik Wilson končno odločil, da prekliče priseliteveno predlogo. Njegova preklicna (veto) poslanica je že sestavljena in se ima predložiti kongresu še tekom tega tedna.

G. Wilson zastopa stališče, da mora načrtu zakona odreči svojo privolitev nele zaradi glasovite izkušnje o naobraženosti, marveč v prvi vrsti zato, ker vsebuje neko določbo, ki bi po misli predsednikovi izključevala politične ubežnike od priselitve.

Russellov vpliv.

Stališče predsednikovo kaže, da so dokazi sociališkega voditelja Charles Edward Russella vplivali nanj. G. Russell je bil, ki je prvi opozoril na nasprotje med to določbo in svobodoželjnostjo te dežele, ki je bila odnekdaj smatrana za zavetišče politično preganjanim.

A. F. of L. proti vetu.

Odkar so doznali o sklepu predsednikovem, se trudijo zastopniki zveze "American Federation of Labor" po kongresnih hodnikih na vso moč, da zagotovijo sprejetje načrta zakonu tudi preko pričakovanega veta. Posebnega uspeha dosedaj na videz nimajo zaznamovati s to delavnostjo po predurjih. Nasprotno pa utegne početje predsednikovo neugodno vplivati na razprave o predlogi za nakup ladij.

Nov nemški velikanski top.

Berlin, 25. jan. — "Artilleristische Monatshefte" poročajo, da se je posrečilo, sestaviti nov pomorski top posebno dalekosežnega streljaja. Sestavil ga je neki nemški veščak v topništvu. Ta izjavlja, da se v Kruppovi livarni izdeluje top, čegar izstrelek tehta 920 kilogramov (kakih 2000 funtov) in razvija brzino 940 metrov (kakih 3,700 čevljev) v sekundi.

Veščak nadalje poudarja, da je začetna hitrost izstrelka za 38 odstotkov večja nego hitrost britanskih izstrelkov, in da seže 28 milj daleč, dočim znaša kanalska širina med lukama Calais in Dover samo 22 milj. S temi novimi topovi, tako sklepa, je Nemcem mogoče iz daljave kakih 6 milj od Calais navnoter obvladati britansko brežino.

Wilson telefoniral v San Francisco.

Washington, D. C., 25. jan. — Danes je predsednik Wilson otvoril prvo prekocelinsko (transkontinentalno) telefonsko napeljavo s tem, da je naravnost govoril s predsednikom Moore panamo-pacifiške razstave v San Franciscu. Z g. Moorom sta bila ob žici Alexander Graham Bell, izumitelj telefona, in Vail, predsednik American Telephone & Telegraph-družbe.

Bell govoril preko celine.

New York, 25. jan. — A. G. Bell, izumitelj telefona, je sedel v uradu T. N. Vaila, predsednika A. T. & T. Co., danes popoludne in govoril preko celine v San Francisco.

Bilo je prvikrat v zgodovini telefonske sestave, da je šel človeški glas po žici od oceana do oceana.

Na koncu žice v San Franciscu je bil T. A. Watson, ki je slišal prvo besedo kdaj govorjeno po telefonski žici v Bostonu l. 1875. G. Bell je bil takrat na drugem koncu žice nego sedaj.

"Mati" Jones prejela vabilo.

New York, 26. jan. — John D. Rockefeller je danes povabil "mater" Jones na obisk v njegovi palači ob Fifth avenue, da mu stara, nesebična, pogumna voditeljica stavkarjev vse pove, kar ji je znanega o stavki na premogovišćih coloradskih. Vabilo je sprejela.

Za bedne Belgijce.

Seattle, Wash., 26. jan. — Britanski parnik "Washington" je danes odplul z živili v vrednosti $512,000 za pomanjkanje trpeče Belgijce odtod v Rotterdam.

Naklad tvori moka, konservirani losos in zgoščeno mleko.

Jolietske novice.

— Rev. John Kranjec ,naš župnik, je zbolel vsled hudega prehlada za pljučno vnetico; na srečo pa je nevarnost prestal in se že nahaja na poti okrevanja.

— Mraz. Zadnje dni pritiska oster mraz. V nedeljo je kazal toplomer 9 stopinj pod ničlo in včeraj (četrtek) v jutro 10 in ponekod celo 18 in 20!

— Ne pozabite prihodnji torek glasovati "No"!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 27. jan. — Prihodnji torek, dne 2. februarja, bode v Jolietu dan velevažne volitve. Odločilo se bo vprašanje: "Shall the City of Joliet, Illinois, Adopt the Commission Form of Municipal Government?" — to se pravi: Ali naj mesto Joliet, Ill., sprejme komisarsko obliko občinske vlade? Glasovati smejo o tem vprašanju volivci in volivke, moški in ženske, in pričakovati je, da bo oddanih kakih 12,000 ali 13,000 glasov. In pričakovati je nadalje, da se večina glasov izreče proti novotariji, ki se ji pravi Commission Form. Da pa bode ta večina velika, zato skrbite vsi volivci! In zlasti tudi cenj. volivke! Vsi na volišča prihodnji torek! In vsi glasujte "No"! Opozarjamo volivce na tozadevni oglas na 5. str. te izdaje A. S.

— G. Josip Jontes, trgovec, 601 Landau avenue, in njegova soproga ga. Katarina roj. Klemenc sta v nedeljo obhajala deseto obletnico svoje poroke v krogu svojih sorodnikov in prijateljev. Na še mnogo let!

— Poroka. V naši cerkvi sta bila v ponedeljek poročena gospa Uršula Dernulc, vdova po Johnu Dernulc, saloonarju v Rockdalu, 500 Moen ave., in g. Ant. Zabukovec. Mnogo sreče!

— Prihodnji torek na volišča!

— G. Anton Nemanich, predsednik Slov.-am. Tiskovne Družbe, predsednik Slovenian Liquor Co. itd., bo dne 2. febr. lahko obhajal 31. (enointrideseto) obletnico svojega odhoda iz stare domovine. Kako se je vozil dvajset dni do New Yorka, kako je v Chicagi in v Iowi in drugod iskal svoje sreče, dokler je ni našel v Jolietu, bi bila lepa in zanimiva pripovedka, ki pa žal še ni spisana, dasi bi tvorile takele pripovedke najzanimivejše poglavje v zgodovini ameriških Slovencev. Dobro bi bilo, da začne slovensko časopisje zbirati tozadevne podatke o našem prvem priseljevanju, dokler je še čas. G. A. Nemanichu pa čestitamo na vsem, kar je v naši novi domovini dosegel s trdno voljo, neumornim delom in božjim blagoslovom sebi in narodu v prid — na še mnogo let!

— Commission Form pomeni omejitev ameriške svobode in državljanskih pravic. Zato glasujte prihodnji torek vsi z "No"!

— G. Ignac Česnik, ustanovitelj slovenske farmarske naselbine v Willar?du, Wis., se je mudil te dni v Jolietu, kjer ima vsepolno prijateljev izza svojega mnogoletnega bivanja tukaj. G. Česnik je član okrajnega odbora za Clark Co., Wis. V tem okraju posebno uspeva mlekarstvo. Med mirovnimi sodniki v okraju Clark je naš rojak Frank Perovšek in sicer za mesto Hendren. Slovenski farmarji baje prav lepo napredujejo in so si nekateri že precej opomogli. Dušno pastirstvo med njimi vodi naš rojak Rev. Jos. Pollak, župnik v Greenwoodu, kakih osem milj od Willarda, tako da imajo v obeh krajih sv. mašo vsako nedeljo.

— Delavske razmere v Jolietu se začenjajo boljšati. Tovarna za peči (Stove Works), ki je izza dne 4. dec. praznovala, je spet začela poslovati včeraj, kakor se nam poroča od zanesljive strani. Ob južnem Bluff st. prične poslovati neka nova tovarna. In kakor čujemo, bode tudi U. S. Steel Corporation zaposlovala s polno paro okoli dne 1. marca t. l. Če se ta govorica uresniči, bo v Jolietu spet veselje doma.

— "No — no — no"... naj odmeva prihodnji torek po Jolietu!

— Iz Washingtona, D. C., smo bili naprošeni za objavo sledečih vrstic: Ravnatelj Wm. J. Harris od urada za popisovanje ljudstva v trgovinskem departmentu obžaluje potrebo opozoriti na dejstvo, da je veliko število tvorničarjev in rokodelcev (manufacturers) zanemarilo poslati zahtevana poročila uradu za popisovanje ljudstva 1. 1914. To nele zadržuje objavo popisa ljudstva, marveč tudi zelo podražuje delo. Zakon veleva, da se imajo rokodelstva popisati vsako peto leto, in ravnatelj je storil vse mogoče, da olajša delo. Golice ali formularji, na katerih se imajo napisati poročila, so bili poslani vsem tvorničarjem in rokodelcem s prošnjo, da se imajo izpolnjeni formularji poslati uradu za popisovanje ljudstva do dne 15. januarja 1915. Sodelovanje trgovinskih zbornic, obrtnih združeb in drugih organizacij, deležnih na našem obrtnem razvoju, je bilo naprošeno, toda vkljub njihovemu splošnemu odzivu in njihovi pomoči je dospelo primeroma malo poročil in veliko število tistih, ki so bila poslana uradu, je pomankljivih. Bati se je, da se ne vpošteva važnost te statistike, kažoče razmerje vseh obrti med letom 1914. Če vsi tvorničarji in rokodelci ne vpošljejo poročil, bode odnosno stanje ene obrti z drugo in enega mesta z drugim resno prizadeto. Mesto Joliet ne sme izgubiti položaja, do kojega je upravičeno v obrtnem oziru, in dolžnost vsakega državljana je, gledati na to, da se izdelajo popolna poročila o vseh naših obrtih. Združba jolietskih trgovcev je pripoznala važnost, da je mesto primerno zastopano v tem popisu ljudstva, in je priporočala, da vsi tvorničarji in rokodelci takoj in skrbno izdelajo ta poročila. Upati je, da bo vsak tvorničar in rokodelec vpošteval svojo osebno odgovornost in vposlal svoje poročilo nemudoma.

Bradley, Ill., 25. jan. — Cenjeni g. urednik! Ker že dolgo časa ni bilo nobenih novic iz naše okolice, sem se namenil, da vam nekoliko poročam, kako se še kaj imamo. Kakor povsod, tako tudi tukaj je še precej rojakov brez dela; posebno oni, ki delajo pri tvrdki J. Turk, imajo sedaj nezaželjene počitnice, ali upajo, da jih bo skoraj konec.

Drugače je še precej dobro. Posebno v društvenih ozirih dobro napredujemo.

V nedeljo, 24. jan. se je oglasil tukaj rojak g. Jos. Klepec in kot organizator organiziral podružnico Društva sv. Družine štev. 4 z 28 člani in članicami, tako da imamo sedaj tri društva. Zavoljo tega se lahko vsi tukajšnji rojaki oziroma rojakinje pridružijo enemu ali drugemu društvu, seveda v katero katerega veseli, in da tako podpirajo sami sebe in našo narodno stvar. Res da so nekateri člani tega ali onega društva, vendar jih je večina, kateri niso bili še pri nobenem podp. društvu in ravno sedaj imajo vsi oni, kateri niso še pri nobenem, lepo priložnost, da postanejo člani novoustanovljenega društva sv. Družine in se zavarujejo v slučaju nesreče. Upati je, da bode novoustanovljeno društvo eno najbolj napredujočih in v kratkem prekosilo starejša društva. Vsaj začetek je pokazal tako. Torej rojaki v Bradley, na noge!

Odborniki Dr. sv. Družine so: Predsednik Geo. Krall; tajnik John Malesich; podpredsednik Fr. Gerdesich; blagajnik Math. Gerdesich; zapisnikar John Zajc; nadzorniki: Chas. Ponikvar, Valentin Petač, John Dresler.

Pozdrav vsem zavednim Slovencem in Slovenkam v Američi; tebi vrli list, pa veliko uspeha!

John Malesich, tajnik, Box 364.

Cleveland, O. — Dne 18. t. m. je v Gospodu zaspal Rev. Stephen Furdek, slovaški župnik fare Lurške M. B. Med Slovaki je bil pokojnik dobro poznan kot izvrsten pisatelj. Tukajšnji angleški časopisi poročajo, kako je bil pokojni priljubljen med vsemi narodi. Bil je vrl delavec v vinogradu Gospodovem. Tudi med Slovenci je pokojnikovo ime poznano. V zadnjem času smo čitali nekaj njegovih povesti v "A. S.", katere nam je poslovenil vlč. g. A. Berk.

Pogreb pokojnega Rev. S. Furdeka je vodil sam prevzvišeni knezoškof ob navzočnosti stodvainpetdeset čč. duhovnikov, ter ob ogromni udeležbi ljudstva. N. p. v m.!

Dne 24. januarja so priredili krasno igro v šoli sv. Vida tukajšnji šolarji šole sv. Vida. Igrali so popoludne ob 3. uri in zvečer ob pol. 8. uri. Bile so krasne uloge in čuditi se moramo, da se res toliko žrtvujejo čč. šolske sestre, da tako lepo izučijo otroke. V igri je bilo približno trideset sprememb oz. ulog. Bilo je res veliko poštene zabave. Za šolsko mladino so Clevelandčani navdušeni, da je veselje. Popoldne in zvečer bilo je polno navdušenega slov. ljudstva. Med številnimi udeleženci smo videli Rev. J. B. Ponikvarja in Rev. J. J. Omana, katera se trudita in delata za izobrazbo mladine. Nadalje smo videli v spremstvu g. J. Knausa in g. J. Žulicha g. Jos. Dunda iz Jolieta, ki je prišel na obisk v Cleveland.

Tako je bila minula nedelja zopet nekaj veselega za faro sv. Vida, ker videli smo, kako srečni so otroci, ki imajo take stariše, da tako lepo skrbijo za dušni blagor svojih otrok. Izročili ste jih čč. šolskim šestram, katere res skrbijo za pravo izobrazbo. Oh res srečni so otroci, ki imajo take učitelje; srečni ste pa stariši tudi Vi!

M. Ž.

Cleveland, O. — Eno najbogatejših sezon v domačih prireditvah imamo letos tukaj v Clevelandu. Osem ali devet iger smo imeli dosedaj. Vse se tare na odru, vsak hoče poskusiti svojo moč na "evernih" človeških src. Odrov in dvoran je na razpolago. Večina iger pa se igra letos le v šolskih dvoranah. Tudi zanaprej se nam še obeta polno zanimivih predstav. Šolarji bodo pokazali svojo zmožnost pri dveh predstavah v bližnji prihodnosti. "Alumni" imajo že izbrano eno najlepših iger, ki se je kedaj igrala na clevelandskem odru. "Orli", če se ne motim, pridejo naprej s krasno predstavo "Turški križ" zadnjo nedeljo v tem mesecu. Dekleta jim bodo sledile z istotako krasno igro in predstavo. Toda več o teh pozneje. Sedaj le hočem omeniti igro "Amanet", ki jo je dr. "Lira" priredilo v nedeljo, 17. jan. Ne bodem omenjal posamezne igravce, dasi bi jih rad a mi ne pripušča čas. Bodi zadosti rečeno v tem, da so igrali pohvalno, nekateri izvrstno. Nekaj, kar je posebno priznanja vredno, je to, da so govorili vsi razločno in na glas, da je bilo moč umeti jih tudi v daljnem koncu dvorane. To je vedno največji križ za igrovodjo, ker ima vsak svoja ušesa tako blizu svojih ust in misli, če se sam sebe sliši, bi ga morali tudi drugi na unem koncu dvorane razumeti. V tem oziru so "Lirjani" pred marsikaterim tropom igravcev. Veliko smeha je napravil pijani "Grga Batvič" s svojim kretanjem. Že pogled nanj je bil dosti za "poč". Kdor je njega maskiral, je svojo delo dobro izvršil. Ena ali druga manjša napaka bi se lahko kritizirala, in bi bilo igravcem v prid, a zato bi morala imeti društva človeka postavljenega, ki bi strogo pazil na vse in potem napisal dobro kritiko. To bi bilo mogoče, če bi imeli lokalni list. Za druge ljudi, ki so jim igravci tuji, so take podrobnosti nezanimive. Tudi pesmi "Atlantski odmevi" in pa "Rasti roža" sta bili zelo uspešno in krasno peti. To društvo ima dobro zalogo pesmi in si lahko pomaga v vsakem slučaju, bodisi da mora stopiti na oder po dolgem ali po kratkem obveščenju. "Liri" kličemo — na svidenje!

Prvi del šolarjev sv. Vida je pokazal svoje zmožnosti v nedeljo, 24. jan. in so se odlikovali prav lepo. Dvakrat popoldne in zvečer, se je napolnila dvorana s pazljivimi poslušavci, ki so malim diletantom pridno sledili in jim pogosto ploskali. Veliko pozornost je vzbudila mala igralka Mausar, ki je sploh še premlada za abcedo, ki pa je prav korajšno pozdravila "vse Slovence". Pesmi so bile posebno lepo, prijetno pete, in to je prav. Zgodaj naj se otroci slovenskih starišev učijo peti in ljubiti krasne slovenske pesmi. Pri tej predstavi se je pokazalo, da šolarji sv. Vida ne zanemarjajo svoj pevski talent, za kar gre priznanje našemu pevovodju g. M. Holmarju in pa šolskim sestram. Zadnjo nedeljo so nastopili samo "študentje" prvega in druzega razreda. Višji razredi nastopijo čez nekaj tednov.

Prihodnjo nedeljo, 31. jan. pa se vrši zelo krasna igra "Turški križ". Igra je vzeta iz časa turških napadov na krščanske dežele in ima zanimivo vsebino. Vloge so v dobrih rokah in pričakovati je zelo zanimivega in krasnega večera.

Tukajšnje ministrantsko društvo sv. Janeza Berhmana je imelo svoje letne volitve in si izvolilo nasledne odbornike: Preds. F. Mišmaš; I. tajnik Al. Kralj; tajnik-zapisnikar J. Škulj; blagajnik J. Ogrin; zastavonoša Ad. Mačerol; oskrbnika obleke Al. in Ant. Jalovec. Društvo je lansko leto plačalo $75 za obleko, $30 za poletni izlet v "Brook-side Park" in 'Euclid Beach', $4.50 za "dobrote" o Božiču. Društvo šteje sedaj 43 udov in ima 30 kandidatov, ki se pridno učijo mašnih molitvic. Kakor hitro so zmožni streči pri sv. maši, se vpišejo in postanejo člani društva. Društvo ima za letos precej visoke načrte. Če jih bode moglo speljati, je odvisno od zunanjih razmer. Upamo, da nam pride demokratska vlada na pomoč in se nam naše srčne želje vresničijo. Kadar pridemo do tega, da nastopimo kot uniformirano društvo, takrat bo naše društvo šele na pravem stališču.

Gospod Dunda iz Jolieta nas je obiskal. Po desetletni odsotnosti nam je cenjeni rojak zopet segel v roke. Le premalo časa se je mudil. Njegov veseli obraz pa je zjasnil vseeno marsikatero temno čelo.

Mt. Vernon, Ill., 25. jan. — Cenjeni g. urednik: — Pošiljam Vam $2 za naročnino za list A. S., da ne bodem preveč zaostala in da bom redno list dobivala kot dosedaj, ki bi ga zelo pogrešala, če bi ga ne dobila. Delavske razmere so tukaj kot povsod bolj slabe; zasluži se le toliko, da se preživimo. Ali draginja pa je taka, da ne vem, kako se taki ljudje preživijo, ki so že več mesecev brez dela; mislim, da marsikateri zdaj preklinja Ameriko, ki mu ne da kruha, ravno tako kot nekateri Slovenci Avstrijo v G. N.; silno se jezijo na njo, pa kot se vidi, bi eni le radi šli na tista mirovna pogajanja, seveda na stroške druzih. Saj kateri bi šel tako rad ,bi se bil lahko oglasil pri britanskem konzulatu v Galvestonu, Tex., ki so potrebovali 50 mož, da bi oskrbovali konje, ki jih bojo poslali v Evropo. Morebiti bi bil kateri tako srečen, da bi dobil službo za hlapca; pa če bi povedal, kako se zavzema za Anglijo, bi mu gotovo dali tako službo. Meni se čudno vidi, zakaj niso vsi tisti, ki se jim je taka krivica godila v Avstriji, šli v Srbijo ali Rusijo, ko se tam tako lepo živi. V G. N. se že taki članki priobčujejo — nekateri, ne ravno vsi — da so pomilovanja vredni tisti, ki take zbijejo skupaj. Le škoda, ki ne morejo poslati G. N. v stari kraj, to bi bilo mazilo za slovenske ranjence! Škoda, ki mislijo, da prav koristne reči pošljejo v svet, pa le po prazni slami mlatijo. Pa saj jim ni zameriti: prehladili so se v glavo, ko je tako ojstra zima. In G. N. je bil pred časom še vreden nekaj, ali zdaj bi pa "žiher" znižal naročnino na polovico.

Predno končam ta moj skromni dopis, Vam poročam, da se je tukaj ponesrečil 29. dec. John Kukman. V premogokopu je padla plast kamenja na njega in mu je zlomilo desno nogo nad kolenom.

K sklepu pa pozdravljam vse čitatelje in čitateljice A. S. Tebi, list, pa želim mnogo novih naročnikov in predplačnikov.

Naročnica.

Reliance, Wyo., 18. jan. — Slavno uredništvo! Prosim, priobčite moj skromni dopis v našem katoliškem listu A. Slovencu. Kar se dela tiče, nismo tukaj nič na boljšem, kakor po drugih krajih. So namreč tudi tukaj zaprli z novim letom premogorov št. 4, tako da zdaj dela samo štev. 1, drugi 3 rovi so pa zaprti za nedoločen čas. Zatorej je veliko delavcev brez dela, in se nič ne ve, kedaj bo kaj boljše. Zatorej ne svetujem nikomur, hoditi sem za delom.

Veliko se v sedanjem času govori in piše o evropejski vojni. Seveda, kakor že navadno pri vsaki stvari, sta tudi pri tej dva tabora, eni za Avstrijo, drugi, ki se prištevajo med bolj napredne, pa seveda za nazadnjaško Rusijo. Moja misel je, da mi delavci ne bomo imeli nobene koristi od sedanje vojne, pač pa obratno. Zatorej se mi vidi neumno, preveč zavzemati se za take stvari. Tako kot delavec. Ako pa vzamem narodno stališče, pa moram reči, da so vsi tisti, ki želijo propad Avstrije, izdajalci slovenskega naroda, akoravno tudi pod avstrijsko vlado Slovenci kot narod nimajo dosti veljave. Temu so pa krivi posamezniki, nikakor pa ne avstrijska ustava, ali postava. Sicer pa vsejedno so Slovenci v zadnjih desetih letih dobro napredovali. Da je to res, mora vsak pravicoljubni človek pripoznati. Pa se vsejedno dobijo med nami Slovenci rusko-srbski patrijotje, ki blatijo Avstrijo, sicer tako na debelo, da mislim, da niti sami ne verjamejo tega, kar drugim ponujajo. Obenem pa hvalijo trinoško Rusijo in še precej divjo Srbijo. Najbolj so seveda živahni dopisniki slovenskega dnevnika, kateri pa v sedanjem času bolj zagovarja Srbe in Ruse, kot pa Slovence. Sicer je toliko političen, da ravno ne piše preveč razumljivo, pač pa tako, da se lahko vidi, kam pes taco moli. Sploh vsi protikatoliški listi, kakor tudi njih dopisniki so proti avstrijski vladi, ker Avstrija je vsaj po imenu še katoliška država. Da ložje ljudi zapeljujejo, se poslužujejo narodnosti, akoravno so povečini vsi svobodomiselci nasprotniki vsega, kar je slovenskega. To sem se že osebno prepričal dostikrat tukaj in v stari domovini. Častitam pa nekaterim dopisnikom tega lista, ki pišejo pravilno. Z vsemi se pa ne morem strinjati. Na primer: "Gori z orožjem!" — to je velika napaka. Moja želja je, da bi se vojna že skoraj končala in da bi Avstrija ne prišla do razpada, kajti razpad Avstrije pomeni pro pad Slovencev. Kajti dobro se še spominjam na neki članek v nekem starodomovinskem listu, ki ga je spisal neki srbski diplomat, ko je prerokoval razpad Avstrije takole: Kar je severnih Slovanov, pridejo pod Rusijo; južni Slovani, vštevši Slavonijo, Hrvatsko, Bosno, Hercegovino, pod Srbijo, in naše slovenske pokrajine pa pod Italijo, kar bi se v slučaju razpada Avstrije tudi lahko zgodilo. In kaj bo potem z nami Slovenci, si lahko vsak sam misli, ako ve, kako se godi danes beneškim Slovencem in Poljakom, ka jih je pod Rusijo. Da bi pa prišli Slovenci do svoje vlade, to je pa težavna stvar; zatorej prepustim to Blatniku in mu želim, da bi bil on prvi predsednik slovenske republike.

Zdaj pozdravim vse slovenskemu narodu pravične Slovence in Slovenke.

Mihael Ortar.

Sheboygan, Wis., 19. jan. — Slavno uredništvo! Prosim malo prostora v nam priljubljenem listu A. S., kateri dela za procvit in napredek katoliškega ljudstva. Posebnih novic ni tukaj. Dela se po osem ur dnevno. Pred Božičem so govorili, da se bo začelo po novem letu bolj delati, kar se pa ni uresničilo; vzrok seveda delajo vojno v starem kraju. Zato imamo pa več časa, da čitamo liste, kateri mnogo pišejo o vojni, ne vedo pa gotovega nič. Neki list, katerega dopisniki in zraven še neka dopisnica z dne 15. januarja se zopet z vso silo zaletujejo v Am. Slovenec. Posebno neka M. G. opominja nekega dopisnika Am. Slovenca glede bele knjige, katero so spisale Anglija, Rusija in Rrancija, ki je bila priobčena v slovenskem časniku. Dopisnica pa ni natančno čitala lista, ker na žolto angleško knjigo je popolnoma pozabila. Radoveden sem, kaj bi slovenski dnevnik pisal, če ne bi bilo vojske v starem kraju; jaz mislim, da potem bi bilo še več izmišljotin, kakor je sedaj. Omenjeni dnevnik res prijazno piše, na primer: "Tako je bilo pred 200 leti in danes Avstrija in Turčija zaveznici." Ne ve pa povedati, kaj je bilo pred leti med Rusijo in Japonijo, in sedaj pišejo listi, da gre Japonska z armado 54,000 mož na Nemčijo, da mora najprvo Nemčijo zdrobiti in potem gre pa nad Avstrijo. Po mojem mnenju je Japonska zaveznica Rusije, in to še ni 200 let, kar sta si bili sovražnici. In omenjeni dnevnik gotovo ne bo pisal na primer: Tako je bilo pred nekoliko leti in danes Rusija in Japonska zaveznici, kakor piše od Avstrije in Turčije. Žalostno je res, da zavezniki ne morejo zmagati, ker Avstrija in Nemčija imata 110,000,000 ljudi, nasprotno Angleška, Francoska, Ruska, Belgija in Srbija jih imajo približno 360,000,000; zatorej je res čudno: 360,000,000 proti 110,000,000 ne morejo napraviti zmage, morajo še beračiti okrog balkanskih državic, ja po celem svetu pomoči. Jaz tudi ne odobravam vojne, ampak vojska je bila, ko nas ni bilo, in je sedaj in bo, ko nas ne bo, pa naj listi še tako zabavljajo. Jaz se strinjam z dopisniki v Am. Sl.: mi moramo Avstrijo prvo spoštovati, ker pod avstrijsko vlado je nam tekla zibelka in dal Bog, da bi bilo še naše zadnje bivališče pod avstrijsko vlado. Neki dopisnik piše v sl. dnevniku, da je bil enajst let v Avstriji in je bil večkrat z žilavko tepen. Moral si biti že lep nepridiprav; jaz sem bil 26 let pod avstrijsko vlado in med tem 3 leta pri vojakih in nisem niti ene dobil ne z žilavko, ne z ničemer drugim. Dopisniki v slovenskih listih vedo dosti povedati od Avstrije, kako muči ljudi, ali od Rusije nobeden nič, kako se godi vojakom in drugim posebno po jetnišnicah, ker tam pravzaprav poje žilavka. Tako, prijatelj, pa brez zamere! Pozdrav čitateljem (icam) Am. Slov., listu pa, da bi postal kmalu dnevnik; malo večje črkę, v torek in petek na šestih straneh, druge dni pa na štirih straneh, in naročnina tri dolarje, pa bo šlo.

Naročnik.

St. Stephen, Minn., 25. jan. — Cenjeni gospod urednik A. S.! Blagovolite natisniti ta moj mali dopis v prihodnji št. nam priljubljenega lista A. S. Nimam posebnih novic pisati. — Snega je malo, mraza pa dosti. — Luka Mencer je bolan, in tudi Martin Legat je še zmeraj slab, se mu nič ne boljša zdravje. Štefan Legat je prevzel trgovino od Jožefa Omana. Kakor se vidi, ne bomo imeli svatbe ta predpust. Troja društva so imela letno zborovanje moško in fantovsko, pa tudi dekleta; žene ga bojo imele na svečnico. Pozdrav vsem čitateljem Am. Slov., ki je edini pravi slovenski list v Z. D. ameriških.

J. Poglajen.

Priljubljena po zaslugi.
10 for 5c
P. Lorillard Co.
New York City

Navadni prehlad,

vnetje sapnike in influenza — zapuščajo bolniku vstrajni kašelj. Radi tega bi si moral bolnik zapomniti, da se morajo napadi kašlja olajšati, bolečine zmanjšati in neudobnost utešiti.

SEVERA'S

BALSAM FOR LUNGS

(Severov Balzam za Pljuča) je zdravilo za uživati v takih slučajih. Znano je že več nego trideset let kot uspešno zdravilo zoper kašelj, hripavost, oslovski kašelj, vnetje sapnika, in davico. Cena 25 in 50 centov. — Ako spremlja goriomenjene neprilike tudi prehlad, bi morali uživati tudi **SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS** (Severove Tablete zoper prehlad in hripo) da preženejo prehlad. Cena 25 centov.

NE POZABITE

dobiti zastonj zvezek Severovega Almanaha za Slovence za 1915. Vaš lekarnar ga ima. Vprašajte njega ali pišite nam ponj.

Kadar kupujete zdravila,

hočete tista, katera so zanesljiva. Vprašajte za Severova. Ne sprejmite nadomestitev. Zahtevajte pristna.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, pred.
CHAS. G. PEARCE, kas.

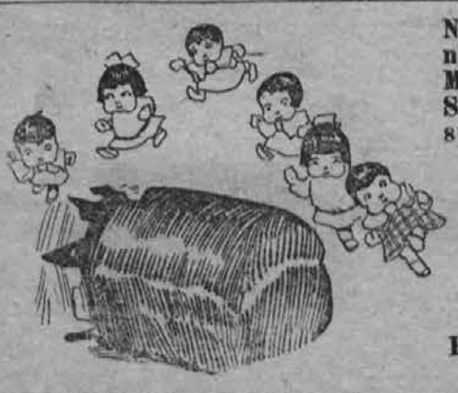

Ni kruha istega okusa. Ga ni mogoče dobiti. RABIMO POSEBNA SREDSTVA in pazimo, da ga spečemo ravno pray.

Butter Krust

KRUH---5c hleb.

Pokusite ga --- ni boljšega

COMMERCIAL TRUST & SAVINGS BANK OF JOLIET

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.

URADNIKI

E. J. MURPHY, predsednik
THEO. R. GERLACH, podpredsednik.
JOHN T. CLYNE, kasir.

NADZORNIKI:

Herman C. L. Stoll, Carl Oesterle, Edward R. Daley, William Stern, James R. Bentley, Charles McKenna, Theodore R. Gerlach, John T. Clyne, E. J. Murphy

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Naše ljudstvo. Štiri sinove ima v vojski posestnik Franc Knez iz Breznika pod Sveto Goro št. 21. Ti so: Martin, ki služi v Gradcu, Franc v Pulju, Alojzij v Srbiji in Albin v Galiciji. Dosedaj ni še nobenemu nič hudega.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil že dalj časa pogrešani med. Ivan Lovšin, doma iz Ribnice, član slov. kat. akad. društva "Danica". Svojemu prijatelju piše pismo, v katerem pravi med drugim sledeče: "Komaj par dni na bojnem polju, sem prišel že v najhujši bojni metež, akoravno sem bil prideljen sanitetnemu oddelku. Krogle so liki toča frčale mimo moje glave. Na desno in levo so udarjale v zemljo granate, šrapneli so peli svojo mrtvaško pesem. Bil je pravi bojni vihar, kateri mi bo ostal v vednem spominu. To bobnenje in rohnenje, ti pretresljivi vzdihi in vskliki ranjencev na vseh straneh je nekaj nepopisljivega. Posledice tega strašnega viharja so se predvsem pokazale na moji — tornistri, ki je bila preluknjana kakor rešeto. Na poseben način pa je obvaroval mene ljubi Bog. Ostal sem sicer nepoškodovan, a pri tem padel v sovražnikove roke. In sedaj se nahajam v Kijevu, od koder ti pošiljam pozdrave, pozdrave ljudi domovini, pozdrave vsem prijateljem in znancem.

— V ruskem ujetništvu je stotnik pešpolka št. 10 Karel Peršel, brat operne pevke gospe Peršlove.

—Umrla sta junaške smrti vsled ran, zadobljenih na južnem bojišču, Mihael Debevec in Vinko Kavšček, oba posestnika iz Smolinje vasi pri Novem mestu.

— V budimpeštanski bolnišnici je umrl že dne 8. oktobra Ivan Poženel, vodja boletnega urada, doma iz Dol. Logatca. Podlegel je ranama, ki jih je dobil na severnem bojišču.

— "Mrtvi" se oglašajo. Jožef Nograšek, vrli fant, član Orla, Marijine družbe, se je po treh mesecih oglasil iz ruskega ujetništva, dasi je bil že objokovan od staršev in prijateljev kot mrtev. Veselje njegovih znancev je zdaj nepopisno.

— Pogreša se od 2. oktobra Jakob Perr, domobranski pešpolk št. 27, stotnija 7., drugi maršbataljon, vojna pošta št. 48, rojen v Mengšu.

— Poljaki v Ljubljani. Na novega leta dan je imel č. g. Kazimir Lagosz v cerkvi gg. frančiškanov v kapelici Matere božje sveto mašo s pridigo v poljskem jeziku. Službe božje so se udeležili vsi Poljaki, ki prebivajo v Ljubljani in okolici, obenem s članom gališkega deželnega odbora g. Mavricijem Madunowiczem.

— O g. dr. Avgustu Levičniku, voj. nadzdravniku v trdnjavi Przemysl se je raznesla privatna vest, da je bil g. doktor ondi koncem novembra pokopan. Upajmo, da se ta vest ne potrdi.

— Redek slučaj. G. Anton Bitenc je koncem dec. sprejel svetinjo za 40-letno zvesto služboványé na realki. Isti teden je prejel tudi njegov sin Josip Bitenc, c. kr. praporščak v rezervi svetinjo za hrabrost pred sovražnikom.

—Padel je na severnem bojišču nadporočnik Ivan Kordiš, doma iz Loškega potoka.

— Odlikovanje. Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: korporal Emil Weselsky, pešec Avgust Lepre in častniški sluga Ivan Bergamasco — vsi trije ljubljanskega domobranskega pešpolka št. 27.

— Na severnem bojišču je bil že pred dvema mesecema ranjen rez. 17. pešpolka Aleksander Del-Linz, cand. iur. praške univerze, 27 let star, iz Hruševja pri Postojni. Umrl je vsled ran. Pokojnik je bil dobra duša in vsled svojega plemenitega značaja in humorja vobče priljubljen.

— Stotnik 27. dom. pešpolka Dobnik mrtev. Potrjuje se vest, da je na severnem bojišču v bitki pri reki Ropa padel priljubljeni stotnik 27. dom. pešpolka Fran Dobnik.

—V ruskem ujetništvu je Ivan Praznik, vojak 4. stotnije 97. pešpolka, uslužbenec Bonačeve tovarne. Od začetka vojske ni pisal. Ondan je pa pisal svoji teti Mariji Topolavec, branjevki v Florijanski ulici v Ljubljani.

— Dva slučaja kolere na Selu pri Ljubljani. Dne 28. dec. popoldne prepeljana sta bila v deželno bolnico Somrak Ignac, 39 let star, iz Sela št. 34 in Zajc Ivana, 37 let stara, iz Sela. Pri obeh se je konstatirala kolera. Somrak je čez par ur umrl; Zajc Ivano pa so prepeljali iz deželne bolnice v bolnico za silo. Vse osebe, ki so bile z bolnikom v dotiki, so strogo izolirane.

— Padel je na južnem bojišču kadet Fr. Bahovec, sin mest. obč. svetnika, posestnika na Starem Žabjaku. 24. dec. je še poročal njegov predstojnik, da mu kadet Bahovec čvrsto stoji ob strani.

— Ljubljančan odlikovan z nemškim železnim križem. Sin občespoštovane ljubljanske rodbine Reisner, gosp. dr. Viktor Reisner, polkovni zdravnik, je bil odlikovan od nemškega cesarja z železnim križcem. To je prvi odlikovanec avstrijske armade, ki je dobil tako visoko odlikovanje.

— Poroka. Dne 1. jan. se je poročil v Dunajskem Novem mestu stotnik 14. pp. Franc Kette, sin v Ribnici umrlega sodnika Avgusta Kette, z gdč. Elo Strass-Gschwandtner, hčerko deželnosodnega svetnika.

— Govekarjeve "Legijonarje" je za hrvaško gledališče v Osjeku lokaliziral g. L. Dragutinovič. Vložke je instrumentiral g. prof. Canič.

— "Mrtvi" vstajajo. Iz Šmartna pri Kranju se poroča: Od nas je odšel v vojsko tudi Janez Šilar iz Brega. Odšel je in se cel čas od začetka vojske ni oglasil. Njegovi znanci so prihajali ranjeni v domovino in vsak je vedel povedati, da je padel naš Janez dne 26. avgusta. Eden je pravil ,da je mrtvega preobračal, drugi, da ga je pokopal, tretji je videl njegov grob itd. Dne 4. dec. pa je dobila njegova žena pismo od svojega "mrtvega" moža, v katerem ji sporoča, da je bil 26. avgusta ranjen in od Rusov ujet. Sedaj se nahaja v Kostromi v Rusiji popolnoma zdrav. Veselje uboge žene se ne more popisati. Vsem pa svetujemo, naj ne poslušajo različnih govoric o svojcih, ampak naj potrpežljivo čakajo.

— Za na južnem bojišču padlega vladnega računskega oficijala in poročnika Ivana Pavšiča se je darovala 17. dec. v križanski cerkvi v Ljubljani maša zadušnica. Božji službi je prisostvoval gospod dež. predsednik baron Schwarz z uradniki deželne vlade in finančnega ravnateljstva.

— Padel na bojnem polju. Kakor se poroča, je padel na bojišču Mohorč Ivan Ev. Rajni je bil rojen v Zgoši pri Radovljici leta 1888. Po dovršenih gimnazijskih študijah je vstopil v ljubljansko semenišče, pozneje pa si je izbral poštno službovanje za svoj poklic. Služil je kot c. kr. poštni praktikant pri poštnem in brzojavnem uradu Ljubljana 1. Da bi mu ne bilo treba služiti tri leta, se je oglasil za enoletno prostovoljno vojaško službovanje. Kot enoletni prostovoljec je služil med našimi slovenskimi fanti pri 17. pešpolku v Celovcu. Ko je zadonela bojna tromba, je moral tudi Mohorč odriniti za dom med bojni grom, kjer ga je dohitela smrti.

— Dva vojaka umrla. Dne 18. dec. je umrl v Ljubljani vojak 96. pešpolka Hrvat Luka Miljenovič, star 32 let. Dne 17. dec. je umrl vojak Mažar Jožef Szoecsemyi. Od začetka vojska do 18. dec. je od vojakov, ki so bili prepeljani v Ljubljano ranjeni ali bolni umrlo 63 vojakov. Vsi se kakor znano pokopujejo na skupnem groblju, kjer se jim postavi skupen spomenik.

— Umrl je v deželni bolnici v Ljubljani posestnik in trgovec v Predgradu pri Starem trgu v Beli Krajini gospod Peter Majerle, bivši kandidat narodnonapredne stranke, star 56 let.

—Z bodalom je dne 10. dec. v Ljubljani zvečer zaradi neke malenkosti zabodel v glavo in po životu v Putrihovi gostilni nek vojak Slonovega najemščka ter ga tako opasno poškodoval, da je dvomljivo, da bi okreval. Poškodovanca so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico, vojaka je pa policija aretirala in izročila vojaški oblasti.

— Umrli so v Ljubljani: Ivan Romih, zasebnik, 80 let. — Marija Zupančič, hči paznika v prisilni delavnici, 31 ur. — Marija Čatež, čevljarjeva vdova, 90 let. — Iv. Eppich, pešec 17. pešpolka. — Potočnik Jernej, tesar, 64 let. — Josip Schrey pl. Redlwerth, stotnik v pok., 64 let. — Silvester Zupančič, sin paznika v prisilni delavnici, 3 dni. — Luka Miljenovič, pešec 96. pešpolka.— Fran Koblar, pešec 26. domobranskega pešpolka, 23 let. — Anton Jeremia, pešec 43. pešpolka.

— Župniji Vavtavas je imenovan upraviteljem č. g. Franc Kerhne, mestni kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani.

— Povodnji v Selški dolini. Z dne 19. dec. poročajo: Sora v Selški dolini je znatno narastla. V Selški dolini je odnesla lesnemu trgovcu Francu Berniku iz Stare Loke dereča voda 3000 smrekovih debel; nesla jih je celo v Savo. V Praprotnu je Sora odnesla leseni most. Veliko škode je napravila voda mlinarju Francu Kalanu. Tvorničarju Ignaciju Guzelju iz Škofje Loke je odnesla Sora kopalne lope. Škode je 1000 K. Ponoči na 15. t. m. je policija v Škofji Loki izpraznila več hiš, ker je voda naraščala. Na Sorškem polju med Škofjo Loko in Medvodami je poplavljenih veliko njiv in travnikov.

—Obesil se je v svojem stanovanju dne 10. dec. Andrej Lužar, iz Ognjišča, okraj Velike Lašče, rojen l. 1843. Samoumor je baje izvršil v hipni blaznosti.

— Umetniška razstava. Dne 13. decembra so v Ljubljani otvorili slovenski umetniki svojo letošnjo spomladansko umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu brez vsakih slovesnosti in povabil. Niti lepakov, niti običajnih zastav ni bilo videti ta dan pred paviljonom. Le kratke notice dan pred otvoritvijo v naših dnevnikih so nas obvestile, da so se umetniki zopet enkrat zganili. Z največ deli so zastopani Jama, Magolič st. in Vavpotič. Tudi Žmitek je po številu dobro zastopan. Gaspari ima nekaj ljubkih akvarelov. Franke je razstavil v svoji znani maniri le manjša dela. Jakopič je ostal Jakopič. Sternen je to pot okornejši, kakor smo ga vajeni. Jama dominira s svojimi po večini že znanimi umotvori, a tudi kar je novih, se ne razlikuje od prejšnjih. Magolič star. ima več dobro izbranih pokrajin in en žanr. Vavpotič je jako marljiv; vsa njegova dela so izvršena točno po akademičnih pravilih. Klemenčiča so potisnili pravici na ljubo v — kot. Ostali razstavljalci ne pridejo do veljave.

— Umrli so v Ljubljanj: Alojzija Pečnik, šivilja, 41 let. — Josip Žitnik, pekovski mojster v hiralnici, 62 let. — Jurij Lazsko, črnovojnik 43. pešpolka, 42 let. — Josip Robek, pešec 87. pešpolka. — Gabor Urban, honved 2. polka. — Anton Sikošek, desetnik pešpolka št. 87. — Fran Biskup, topničar 8. gorsko-topničarskega polka. — Željko Mozetič, sin zidarskega polirja, deset mesecev. — Fran Jesih, mizarski pomočnik, 70 let.

— Umrl je v Mengšu dne 31. decembra spoštovani posestnik, rojen Ljubljančan, Franc Presel, vulgo Šetrov.

— Pravda Pavšlar-Majdič zavoljo vodnih pravic. Dne 31. dec. 1914 je upravno sodišče objavilo odločbo v vodopravnem sporu med Tomažem Pavšlarjem in Petrom Majdičem iz Kranja. Upravno sodišče je Pavšlarjevemu utoku proti odločbi poljedelskega ministrstva ugodilo ter odločbo samo kot nepostavno razveljavilo. S tem je rešena dolga vrsta pravd, ki se z različnimi uspehi vlečejo že od leta 1909., ko je Pavšlar zaprosil vodopravno oblast, da mu iz mlinske struge Majdičeve odkaže na sekundo po 10 kubičnih m vode za nameravano predilnico na desnem bregu Save. To je sedaj končno dosegel.

— Strel v trebuh. Obstrelil se je 15letni Albin Horvat, čevljarski vajenec v Kandiji. Po neprevidnosti si je pognal kroglico Flobertove pištole v trebuh. Zdravi se v bolnišnici.

— Umrli so v Ljubljani: Ignacij Somrak, slikarski mojster, 39 let. — Pavel Jereb, dninar, 60 let. — Marija Friškovec, hiralka, 80 let. — Marjana Germek, bivša kuharica, 90 let. — Risto Živkovič, pešec bosn. herceg. pešpolka št. 3. — S.Apolonija Pančnik, bolniška sestra, 36. let. — Anton Zalaznik, zasebnik, 69 let.

— Umrl je v deželni bolnici v Ljubljani Ferdinand Marenčič, hlapec pri Škabernetu, katerega je v praznikih nekdo na Opekarski cesti udaril s steklenico po glavi.

— Umrli so v Ljubljani: Fran Sever, poljski dninar, 44 let. — Marijana Kofov, zasebnica, 79 let. — Roza Ocvirk, sprevodnikova hči, 13 let. — Elizabeta Pressl, hiralka, 66 let. — Štefan Gal, pešec 38. pešpolka, 28 let. — Neža Nadižar, žena podjetnika kinematografa, 29 let. — Mihael Mankoč, delavec-hiralec, 67 let. — Josipina Žlajpah, posestnikova žena, 38 let.

— Smrtna kosa. Na Sveti Gori pri Litiji je na Štefanji dan, 26. decembra umrla in bila 28. decembra pokopana mati č. g. P. dr. Hugona Bren, lektorja v Kamniku, Terezija Bren. — V Kamniku je umrl Jurij Klemenčič, star 72 let.

— Umrl je na Rovih (Dolenje št. 1) 29. dec. posestnik Anton Andrejka, po dom. Hudman, brat g. c. in kr. gardnega podpolkovnika. Huda zavratna bolezen je vrgla postavnega, neutrudnega gospodarja prezgodaj v grob.

ŠTAJARSKO

— Umrl je v Mariboru 30. dec. Viljem Pouch, voditelj Goetzove zaloge piva; pešec 87. pešpolka. Ranjen je bil na severnem bojišču. Rajnik je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda.

— Štajerski slovenski vojni kurati. Dva izmed štajerskih slovenskih duhovnikov, ki sta bila pri svojih polkih na severnem bojišču, sta že ujeta od Rusov. To sta čč. gg. kaplana Rajmund Bratanič od Sv. Pavla pri Preboldu in Vl. Cepuder od Sv. Ruperta v Slov. Goricah. Poročila, da so še zdravi in čvrsti, še prihajajo od sledečih čč. gg.: divizijska župnika Hubert Rant in Jakob Tajek, kurat profesor Iv. E. Kociper, nadkurat profesor Ernst Trstenjak, kurat Januš Golec, Marko Škofič, Fr. Zagoršak in P. Žagar. Nekaj kuratov čaka v Gradcu na povelje, da odidejo na bojišče: M. Sagaj, Ciprijan Napost, J. Luskar itd. Franc Kren, ki se je kot vojni kurat nahajal meseca decembra na svoji kaplaniji pri Mariji Snežni na dopustu radi bolezni, se je dne 31. decembra zopet vrnil na severno bojišče k svoji diviziji.

— Slovenska hiša v Mariboru. "Marburger Zeitung" poroča, da je kupila mariborska posojilnica trgovsko hišo Balon v Mariboru za 164,000 K.

— Pogreb rajnega Konrada Zelzerja v Št. Ilju se je vršil dne 28. decembra ob ogromni udeležbi. Gotovo se je pogreba udeležilo nad 1000 ljudi, znamenje, da je bil rajni res v vseh krogih splošno priljubljen.

— Slovenska kri. Iz ptujskega okraja izvemo: Pignar Janez, ugleden kmet v Zagorcih pri Sv. Lovrencu, ima štiri sinove. Vsi so oženjeni in vsi sedaj v bojni fronti. — Janžekovič Vid, posestnik v Mezgovcih pri Ptuju, ima šest sinov. Vsi so sedaj na bojišču. Pač mnogo žrtvuje slovenski kmet za cesarja in dom!

— Preklic dr. Udetovega članka. "Bonifatius-Korrespondenz" je v 24. številki prinesla med uredniškimi vestmi sledeče pojasnilo: "Da za vedno odstranimo vsako nesporazumljenje, ki je še morda, izjavljamo, da odločno zavračamo vsebino prof. dr. Udetovega, v 17.-18. številki našega časopisa objavljenega članka "Katoliško duhovništvo. Nacionalizem. Veleizdaja", v kolikor žali čast od nas visoko cislane slovenske duhovščine. Obžalujemo, da je bil članek v list sprejet." — Društvo za varstvo duhovniških pravic lavantinske škofije je pristavilo, da se zadovoljava z zgorajšnjim pojasnilom in da smatra zadevo, v kolikor se tiče izdajatelja in uredništva, za končano.

— Dva brata odlikovana. Mariborski bogoslovec Stanislav Jurko, ki se ni odpovedal vojaški službi in je moral vsled tega v vojsko, je v 24 urah trikrat avanziral. Jurko se je začetkom dec. vrnil s severnega bojišča ranjen v Maribor. Koje ozdravil, je bil najprvo povišan za narednika, potem takoj kot kadet-aspiranta in nazadnje za kadeta. Jurko je bil še povrh radi svojega hrabrega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z veliko srebrno hrabrostno kolajno. — Brat g. Jurkota, učitelj Jurko, je bil radi hrabrosti pred sovražnikom odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo.

— Umrl je v Mariboru trgovec Jožef Werbnigg.

KOROŠKO.

—Na severnem bojišču je padel stotnik pešpolka št. 55 J. Ogris, rodom Korošec.

PRIMORSKO.

— 25letnica slovenskega časnikarja. Te dni je praznoval glavni urednik "Edinosti", g. Makso Cotič 25letnico odkar deluje pri "Edinosti" v Trstu.

— Usmrtil se je v Trstu 76 let stari mešetar Alojzij Pipan. Skočil je z okna svojega stanovanja na dvorišče.

— V vojnem ujetništvu se nahajata učitelj Andrej Čok in uradnik Luxa iz Trsta. Ujeta sta bila na južnem bojišču ter se nahajata med onimi našimi vojaki, ki so ujetniki na gorkem otoku Syros.

— Razprava pred vojnim sodiščem v Pulju. "Edinost" poroča: Te dni se je vršila pred sodnijo c. in kr. pristaniškega admiralata in zapovedništva vojnega pristanišča razprava proti Mateju Čaliču, trgovcu v Pulju. Čaliča so bili zaprli že dne 20. avgusta vsled ovadbe nekega finančnega stražnika. Obtožen je bil čalič veleizdaje in grozila mu je večletna ječa. Zaslišanih je bilo 7 prič. Razprava se je vršila nemški, a za hrvatski in italijanski jezik sta bila pozvana dva tolmača. Glavna priča in ovaditelj je sicer pod prisego potrdil svoje navedbe, ali brambi se je vendar posrečilo omajati njegovo verodostojnost in je bil Čalič popolnoma oproščen. Ta razprava je bila zanimiva zato, ker je bila prva v Pulju, ki se je vršila po novem vojaškem kazenskem postopanju in je sodeloval kot branitelj odvetnik po poklicu, in sicer hrvatski odvetnik dr. Lovro Scalier.

HRVATSKO.

— Ujeti Hrvatje v srbskem ujetništvu. Kakor "Pokret" poroča, so bili za časa zadnjih bojev ujeti bivši poslanci: Franc Hrustič, Jovan Banjanin, križevaški odvetnik dr. Oštrič in zagrebški zdravnik dr. Jurinac.

— **Novi deželni načelnik došel v Sarajevo.** Sarajevo, 30. dec. (Kor. urad.) Novi deželni načelnik in poveljujoči general v Bosni in Hercegovini, podmaršal pl. Sarkotič, se je danes dopoldne pripeljal s posebnim vlakom v Sarajevo. Namestnik deželnega načelnika Mandič in ravnatelj deželnih železnic dvorni svetnik Mrasek sta se mu peljala naproti do oBsenskega Broda. Na sarajevskem kolodvoru je bil sprejem vojaškega značaja.

— Umrl je blizu Jakina v Castelu Soretti v Italiji hrvatski učenjak, izvrsten slavist in matematik Peter Budmani, star 80 let.

Berača.

Dva berača sta jedla skupaj iz iste sklede; jeden je videl, drugi je bil slep. Dogovorjeno je bilo, da ne smeta naglo grabiti; kdor bi naglo grabil, tega sme drugi z žlico udariti po glavi. Ko tako jesta, udari zdajci slepec tovariša po glavi. "Kaj me biješ!" razjezi se ta, "ko še viděti ne moreš, če naglo grabim?" A slepec mu reče: "Ker jaz hitim, kar morem, pa me ti vendar ne udariš, tedaj si lahko mislim, kako grabiš šele ti!"

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olje in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. 92

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.
N. W. telefon 556

WALTER R. PADDOCK, lastnik.
A. W. FLEXER, lekar.

PADDOCK'S PHARMACY

101 WESTERN AVE., JOLIET, ILL.
Chicago tel. 1203.

Največja zaloga vsakovrstnih sdravil, okrepčil in mazil.

OBA TELEFONA 67

Kupite premog zdaj, ko ga dobite ceno.

Najboljši Wilmington Premog
$3.50
TONA
American Coal Co.

(FRED W. EGGER)
1210 N. Chicago St. JOLIET.
Razvažamo hitro na vse kraje mesta.

A. NEMANICH, preds. M. STEFANICH, tajnik. S. OLHA, blag.

Slovenian Liquor Co.

1115-17-19 Chicago St
JOLIET, ILL.

GLAVNICA $50,000.00.
Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.
Rojakom se priporoča za obila naročila.
Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega zastopnika.
Potovalni zastopnik: Fr. Završnik.
Naše geslo: Dobro postrežba; vašepa bodi: Svoj k svojmu!

Ilirija Grenčica v steklenicah in Baraga Zdravilno Grenko Vino.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.

Denarnega prometa koncem l. 1913 je imela 700 MILIJONOV KRON, VLOGE znašajo nad 43,500,000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON.

Vložen denar obrestuje po
4½ %
brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICI PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobi Vaš denar.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Društva sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek

SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA

Inkorp. l. 1899.

v lastnem domu 1006 N. Chicago St.

Joliet, Illinois.

Telefon: Chicago 100.

Naročnina:

Za Združ. države na leto.....$2.00
Za Združ. države za pol leta....$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC AMERICAN PTG. CO.

Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

CERKVENI KOLEDAR.

31.	jan.	Nedelja	Peter Nol., Marc.
1.	feb.	Pondeljek	Ignacij, muč.
2.	"	Torek	Svečnica, Dar. G.
3.	"	Sreda	Blaž; Oskar.
4.	"	Četrtek	Andrej Kor. Ver.
5.	"	Petek	Agata, dev. muč.
6.	"	Sobota	Rotija, Amand.

CERKVENI GOVOR ZA PRVO PREDPEPELNIČNO NEDELJO.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

O nezadovoljnosti.

Delavci so godrnjali nad hišnim gospodarjem.

Mat. 20, 11.

Kaj mrmrajo otroci čez svoje starše? Ker jim ne dopuste vsega, kar se otrokom poljubi. Kaj godrnja družina čez svoje gospodarje? Ker ji ne morejo vse tako dati, kakor bi rada. Zakaj se pritožujejo podložni čez svojo gosposko? Ker jim ne more vsega po volji storiti. Zakaj tožujejo župljani gostokrat svoje duhovne? Ker jim ne smejo vsega dovoliti. Kaj se vzdigujejo narodi zoper svoje kralje in cesarje? Ker bi radi sami kraljevali in gospodarili. Tako so godrnjali delavci po današnjem sv. evangeliju zoper svojega gospodarja, tako mrmra ves hudobni svet, tako godrnja tudi pekel. Le v nebesih ne mrmrajo, ne godrnjajo na svetu pravični kristijani. Kako pa kaj pri vas? Mrmranje je peklenska navada; nezadovoljnost mrmrati uči in ljudi nesrečne stori. In koliko je takih! Oh, da bi mi Bog dal vsem nezadovoljnim prav živo pokazati:

I. Nezadovoljnosti neumnost,

II. Zadovoljnosti modrost.

Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih. Poslušajte!

I.

Mogočen kralj in pa nezadovoljni podložniki.

Taka je z vsemi nezadovoljnimi ljudmi; sami ne vedo, kaj hočejo. Nezadovoljne ljudi storijo:

1. Grde razvade in pregrešne strasti. Otrokom vse dovoliti in jih za vse žive dni nezadovoljne storiti. Sedem glavnih grehov je tudi sedem glav nezadovoljnosti.

2. Kratka pamet ljudij, ki ne presodijo, zakaj mora vse tako biti in le na-se gledajo.

3. Nehvaležnost ljudij, kateri dobrot ne pomnijo, ampak le težave čutijo. Na tem svetu ni sladkote brez grenkobe, ne veselja brez trpljenja. "Ako pa dobro prejmemo iz roke Gospodove, kaj bi hudega ne." O zlata beseda potrpežljivega Joba! Reci ravno tako nezadovoljno družinče, kateremu ni kruh prav pečen, ne bob dosti zabeljen. Tako se potolažite nezadovoljni podložni itd.

4. Pohujšljivi vzgledi; jeden nezadovoljnež desetero godrnjačev naredi. Izbirljiv hlapec žlico položi in noče jesti; hitro potegne družina za njim. En besedljivec v gostilnici pri vinu celo sosesko nadraži. — Taki ljudje in pa kača v raju, katera je prve stariše ukanila. — Požarji so, ki ogenj v streho zadovoljnosti nosijo; njih hudobni jezik je žareči ogel. Skušnja uči, da med desetimi jednega ni, ki bi se po vsej pravici pritoževal. Torej tudi Bog ne more vsem po volji storiti.

II.

Ljuba zadovoljnost je drago blago, koje se ne da kupiti se zlatom ne srebrom, nego z modrostjo. Ne najdeš je na zlatem sedežu, ne na palici beraški, ampak le pri ljudeh:

1. Kateri svoje poželenje v strahu imajo. Vsaka razvada je huda zver; mora se na brbdah imeti. Človek nerazvajen je s kosom zmesnega kruha bolj zadovoljen, ko razvajen pri mastni pečenki, se kupice čvrste vode bolj razveseli, kakor požrešnik laškega vina.

2. Kater iprevidnosti božji vse izroče, oni zadovoljno živijo. Bog daja slabo in lepo vreme, pošilja dobre in hude letine, pošlje dobro, pa tudi hudo gosposko; las brez božjega vedenja z naše glave ne pade. "Njim, ki Boga ljubijo, vse reči v dobro izidejo." Najmo Boga gospodariti!

3. Kateri prejete dobrote hvaležno spoznajo in drugih ne zavidajo. Milijonov je lahko nesrečnejših, ko mi. Kar imamo, je božji dar; veliko jih je, koji še tega nimajo. "Kaj imaš, kar nisi prejel?" (I. Kor. 4, 7).

4. Zadovoljni so, ki ne pozabijo, da ni stanu, ne kraljestva na svetu brez križev in težav, ne človeka, komur bi vse po volji bilo. Eden druzega butaro nosite in bote Kristusovo zapoved dopolnili" (Gal. 6, 2).

5. Kdor želi zadovoljen biti, naj minljivost vsega časnega pred očmi ima. Minule bodo tvoje dobrote; ne prevzemi se, minule bodo sirote; ne obupaj! Ako z Jezusom potrpimo, se bomo ž njimi veselili.

Konec. Mlad, bogaboječi mož je sklenil prav dobre volje živeti. Slišal je od otoka med morjem, na katerem ni potreba težko delati, ne trpeti. Greš iskat. Pride na otok, kjer so bili vsi bledi ljudje od škodljive sape in pa slabe vode. To ni srečen kraj, je dejal, kjer ni zdravja. Prepelja se na drug otok, najde rudeče, zdrave ljudi, pa vse razcukane. "Tukaj je uboštvo doma," je dejal in se na drug otok preselil. Na tretjem otoku so imeli veliko bogastva, pa vedno vojsko med seboj; veliko tisoč ljudij je nedolžno smrt storilo. Tudi tukaj ni srečno in zadovoljno živeti, je rekel, in je še celih sedem let po svetu zadovoljnosti iskal; pa v jednem kraju najde preveliko vročino, v drugem prehudo zimo, tukaj potrese, tam prehude viharje, v tem kraju veliko slepih, v drugem kruljevih ljudij! Zdaj mu še le na misel, da prave, stanovitne sreče na tem svetu ni. Ne išče dalje zadovoljnosti po svetu, marveč v svojem srcu; pobožno živi in sveto umrje. Le v Bogu je naša zadovoljnost, naša prava sreča v nebesih.

Veliko si ljudje želijo; jaz posebno tri reči, da bomo srečni in zadovoljni:

1. Bog daj gosposkam pravo krščansko modrost, ljudstvo prav vladati.

2. Bog daj podložnim krščansko potrpežljivost ,težave voljno nositi, brez katerih ne moremo biti.

3. Bog nam daj po tem revnem življenju sveti raj; le tam bomo vse po volji imeli. Amen.

BOŽJA POTA.

Parižani so postali od izbruha vojske sem zelo pobožni. Cerkve so baje v gotovih urah polne vernikov, nekatere med njimi nudijo tudi v poznih popoldanskih urah čarovit pogled, ko gori na stotine zaobljubljenih sveč. Tako n. pr. krasna cerkev Notre-Dame des Victoires, katero je sezidal Ludovik XIII. v spomin na zavzetje Le Rochettes. Toda višji pariški sloji so pravzaprav vedno ostali pobožni, bolj zanimivo je, da sedaj tudi vlada, ki je prostozidarska, čuti potrebo približati se Bogu.

Poroča se, da se v zadnjem času vrše v Parizu slovesne službe božje, katerih se udeležujejo tudi oficijelni krogi in pri neki službi božji v cerkvi Notre-Dame, katero je služil kardinal Amette, je bil navzoč celo sam predsednik republike Poincare s celokupnim ministrstvom in velikim številom državnih dostojanstvenikov. Kako veliko izpremembo je povzročila usoda!

Preganjalci cerkve, divji agitatorji za ločitev cerkve in države, ki niso nikdar mogli dovolj žaliti cerkve in njenih služabnikov in ki so z vso silo delali na to, da bi iztrgali iz francoskega ljudstva vero, se čutijo sedaj primorane, delati pokoro za svoje zločine. Jeli stiska, ki je nastala vsled vojske, v resnici naučila monistiško republiko moliti, ali pa je vzroke tega preobrata treba iskati v tem, da čutijo pomanjkanje prave potrebe za tako priljubljeno jadikovanje radi porušenja častitljivih hiš božjih v severovzhodni Franciji? Gotovo ni nobenega omikanca na celem svetu, ki mu ne bi v srce segala žalostna poročila o uničenju cerkvenih stavbenih spomenikov na klasičnih tleh gotike.

Ali pa ni nepobitna resnica, da so prav tisti republikanci, ki danes tožijo pred kadečimi se razvalinami, ne dolgo poprej ravno te stavbe oropali vseh dragocenosti in jih izpremenili v mrtva zidovja? Ali niso uprav tisti republikanci, ki danes kličejo vse civilizirano človeštvo k maščevanju, izgnali duhovnike iz teh cerkva in izročili umetniško izdelane dragocene cerkvene posode dražilcu, da jih prelije oziroma prekuje?!

Pa ne samo na Francoskem, ampak tudi na Angleškem čutijo sedaj nenadoma potrebo, da se izboljšajo odnošaji do katoliške cerkve in do njenega vidnega poglavarja, papeža. Z nemalim začudenjem je sprejel svet novico, da je angleška vlada sklenila poslati svojega zastopnika na papežev dvor in naprositi papeža, da odpošlje v London svojega nuncija.

Da lahko pomen tega koraka dovolj cenimo, moramo imeti pred očmi, da je bila uprav Angleška tista država, ki je že sto let sem dosledno odrekala sveti Stolici pravico do primernega dostojanstva na lestvici diplomatičnega zastopstva. Kar v tem oziru danes velja kot splošno veljavna norma, temelji na dogovorih izza dunajskega kongresa. Takrat so se Avstrija, Prusija, Francija, Španija, Anglija, Portugalska, Rusija in Švedska zedinile na meddržavno pogodbo z dne 19. marca 1815, s katero so se uredila razna nasprotstva o dostojanstvu diplomatičnih zastopnikov. Ta takoimenovani diplomatični dostojanstveni reglement z dne 19. marca 1815, ki se je pozneje na aachenskem kongresu nekoliko izpopolnil, razlikuje tri razrede poslanikov, namreč: 1. poslaniki (Ambassadeurs), legati in nunciji; 2. poslaniki v ožjem zmislu (Envoyes) ali pooblaščeni ministri; 3. zastopniki (Charges d' Affaires).

Papeževi legati in nunciji so imeli že od davnih dni sem prednost pred vsemi posvetnimi poslaniki in dunajski reglement vsebuje izrecno določbo "naj se glede papeževega poslanika ne vpelje nobena novotarija". To starodavno prednost so pa pozneje odpravile Prusija, Rusija in Angleška, ki je šla tako daleč, da je sploh onemogočila papeževo diplomatično zastopstvo na angleškem kraljevem dvoru. Še pod Castlesreaghom je parlament sklenil zakon ,ki prepoveduje dopustitev papeževega nuncija na Angleškem. Ta zakon je še danes v polni moči in zanimivo bi bilo vedeti, če se je pred sedanjim korakom angleškega kabineta pri vatikanskem državnem tajništvu formalno razveljavil ta zakon. Kadarkoli se je v prejšnjih letih pojavil kozadeven poizkus, je vedno naletel na stra sten odpor. Zdi se, da je sedanja stiska tudi na Angleškem močno pogasila hudo sovraštvo do katoličanov.

ZANIMIVO RAZLAGO TUJIH BESEDI, KI SO PRI VOJSKI V RABI

prinašajo listi. Tako se n. pr. pri pehoti uporablja naziv mušketir ali granatnik. Beseda granatnik je prvotno pomenjala metalca ročnih granat, ki so bile v 17. in 18. stoletju v uporabi. Pehota, ki je metala bombe, se je imenovala "grenadiers". Naboj se je imenoval grat po granatnem jabolku, ki je polno zrn, kot je granatna krogla polna zrn smodnika. Ime mušketir je prešlo v francoščino iz italijanskega "moschetto", ki pomenja lovskega kragulja in je šele v prenešenem zmislu dobilo pomen orožja, frače, nato ladijskih topov in puške. Nositelj puške se je pa nazival mušketir. Beseda dragonec je francoskega izvora in prihaja od besede zmaj, francosko dragon, ki je bil sprva na njihovih praporih. Tudi beseda kirisnik je francoskega izvora od besede kiris, prsna bojna oprava, ki je bila s početka iz kože (francosko cuir, beri kyir). Ime huzar je madjarsko od besede husz — dvajset, in pomenja toliko kot dvajseti; vsak dvajseti rekrut je bil po starem ogrskem zakonu prideljen h konjici. Ulanec je poljskega izvora (lahka konjica), beseda je pa menda nastala iz turškega "oghlau" — mladenič. Ime sablje je poljsko, palaš rusko. Pištola je dobila ime od laškega mesta Pistoja, kjer so to orožje izdelovali, istotako bajonet od južnofrancoskega mesta Bayonne. Nemško ime za top, Haubitze, prihaja iz staročeškega houfnice, t. j. leseno metalo, ki meče na sovražnika kamenje. Iz angleščine prihaja naziv za topovski naboj, šrapnel, po svojem izumitelju polkovniku Shrapnelu. Kartač prihaja od laške besede cartoccia, napolnjene s kroglicami in sekanim železom. Iz španščine je ime major (mayor), ki je pa zopet iz latinskega maior, ki pomenja večji, višji. General je francoskega izvora. Naziv maršal izpeljujejo Nemci iz staronemškega marascale, ki je prvotno pomenjal jezdeca, zdaj pa najvišjo vojno čast.

SLAVNOSTNA OTVORITEV PANAMSKEGA PREKOPA.

Iz New Yorka se naznanjà: Med svetovno vojsko vendar pride do slavnostne otvoritve velikega dela miru — panamskega prekopa. Med 10. in 15. februarjem 1915 pridejo vojne ladje tujih držav, ki se slavnosti udeleže, v pristanišče Hampton Roads, kjer bo nanje čakalo 17 ameriških ladij. Dne 20. februarja sprejme tuje zastopnike predsednik Wilson. Ta dan pritisne predsednik tudi na električni gumb, da tako odpre glavna vrata svetovne razstave v San Franciscu. Na dan Washingtonovega rojstva 22. februarja pregleda Wilson bojne ladje v pristanišču Roads. Dne 5. marca stopi predsednik na najnovejšo in najmodernejšo ladjo Združenih držav "New York". Na njej se odpelje k prekopu, kjer se bo 12. marca vršila slavnostna otvoritev. Nato odplove dalje na isti ladji, ki pojde na čelu vseh križark v Kalifornijo. V San Diego, kjer je tudi razstava, ostane tri dni in 24. marca dospe v San Francisco. Napeto se pričakuje, kako bo mogoča udeležitev velikih narodov, ki se zdaj vojskujejo, bodo-li pripuščene bojne ladje raznih veledržav, da se ne bi pristanišče Hampton Roads spremenilo v pozorišče morske bitke. Mišli se, da vlade vojskujočih se držav za ta čas sklenejo premirje. Po ravno izišli vsakoletni objavi generalnega guvernerja polkovnika Goethalsa je panamski prekop doslej stal 353 milijonov dolarjev, torej okrog 1900 milijonov kron. Odkar se je z delom pričelo, je bilo v prekopu 87 potresov, katerim so pa umne varnostne odredbe dobro kljubovale.

UMIRAJOČ SIN SVOJI MATERI.

List "Oesterr. Sonntagsblatt", dne 15. nov. 1914, ima to-le zanimivo pismo, ki ga je poslal 24leten častnik svoji materi:

"Ljuba mamica!

Po dolgem času se zopet oglasim. Zadnji tedni so donesli veliko hudega in gorja. Upam, da prejmete to pisemce v popolnem zdravju; jaz pa ne morem več prikrivati, da sem hudo ranjen in ležim v bolnišnici. Ljubi Bog me je sprejel med svoje ljubljence; poslal mi je grozne bolečine; a križi in trpljenje pričajo o božji ljubezni.

Ljuba mati! Danes bom morda že v večnosti, kajti rane so tako hude, da se mi bliža konec. Mamica, hudo bi mi bilo, če bi radi mene le eno solzo pretočili. Bodite močna mati! Primerjajte se z božjo Materjo; pojdite in poglejte 12. postajo križevega pota in govorite Materi božji: "Glejte, če je bolečina kakor bolečina moja!"

Rad umrjem; saj darujem življenje za čast domovine. Radi Vas, ljuba mati, mi je pa smrt težka. Toda tolaži me misel, da Vam bo Bog pomagal prenašati to bol. Bodite močni! Še enkrat se Vam zahvaljujem iskreno za vse, kar ste mi dobrega storili. Ljubi Bog naj Vam povrne! Molite, molite veliko zame, da me Bog kmalu sprejme v nebesa. Upam, da pridete kmalu za menoj. Jaz hrepenim po nebesih.

Še enkrat: Dobra mamica, potolažite se! Sprejmite zadnje pozdrave od zvesto ljubečega sina D.

Pripis. Pisma nisem mogel več pisati; narekoval sem ga usmiljeni sestri M., ki bo skrbela, da ga dobite v roke po moji smrti. Na svidenje v nebesih!"

KRALJ BREZ KRALJESTVA.

Znameniti vojni poročevalec Luigi Barzini poroča listu "Giornale d'Italia": Kjer se zgublja mesto in ljudje, kjer so vile redkejše in kjer začenjajo zopet črnkaste, gole, divje in umazane sipine začrtavati svoje peščene vršičke, tam koraka mož, sam-samcat, zamišljen, neobčutljiv za mraz, roke na hrbtu zadaj prekrižane. Na njegovi visoki častniški čepici, ki po svoji obliki spominja na avstrijske kape, se sveti generalovo perje. Na sebi ima majhen črn jopič, priprost, brez čina, skoro meščanskega kroja, ki se poda njegovi jaki postavi. Ta samotni sprehajalec pride večkrat ob tej uri na ta košček puščave na morskem obrežju. Je kralj belgijski. Hodi z onim umerjenim korakom, ki pomenja napet prevdarek. Njegovo modro oko se ozira zdaj na morje, zdaj na breg. V obrazu tiči silna in zbrana teža. Kralj Albert je komaj od daleč podoben svojim portretom. Njegova mladost je nenadno odcvetela. Iz lic je svežost izginila brez spomina. Zadnje nevihte so zatemnile njegovo kožo in bolečina je raztrpinčila črte v obrazu in jih spremenila v fizjognomijo strogo, krepko, polno globokega izraza.

Prav nobena stvar ne spremeni pripostega kraljevega življenja. Na dan kraljevega godu so v vsej Belgiji prijateljskih krajih praznovali sveto službo, manifestacije, "Te Deum", razobešali so zastave, prirejali romanja in obhode in tu blizu kralja ni nič, kar bi spominjalo svečanega dne. To je bil zanj dan še bolj žalosten nego drugi, še bolj poln molčanja in grenkosti. Okoli kralja je bila globoka tišina, in plaha in spoštljiva molčečnost kakor je ob bolečini. Kralj je bil zjutraj sam pri sveti maši. Snežilo je. V Fournesu je množica v cerkvah zanj molila.

Vsako nedeljo ob pol 8. uri zjutraj gresta kralj in kraljica peš po ti kratki poljski poti, ki samotno vodi skozi sipine proti cerkvici. Zahajata k skupni maši, h kateri prihaja tudi ljudstvo, ki je še tu ostalo.

Tja in nazaj počasen sprehod! Kaj premišljuje? Kakšne misli mu vzbujajo ti kraji, ki so videli dvigniti se njegovo dinastijo v nedoločljivih časih začetka tega kraljestva? Bilo je prav v La Panne — danes majhnem ribiškem kraju — kjer je pred 84 leti prvi belgijski kralj, Albertov stric, ob svojem prihodu v novo kraljestvo prevzel vlado. Kajti tu je prag Belgije. Usoda čudovito zbližuje. Kralj se vrača k vili, ki je njegova prestolica, skromna stavba iz opeke, ki je napravljena po ukusu in za rabo kakega trgovca iz Courtrai ali Roulersa. Na pesku se nepremično pokoncu stoječa pokaže straža. Vse naokoli ni žive duše; ljudstvo je daleč. V tej samoti in molku se zdi, da ne živijo drugi ljudje, kakor ta dva človeka, kralj in vojak. Mislilo bi se lahko, da v vili ni stanovalcev; pa nekaj oken je razsvetljenih. Tam gori je kraljica Elizabeta, ki se je ravnokar vrnila iz enega svojih obiskov v bolnišnicah, kamor nosi neutrudno vedno ranjencem tolažbo svojega milega nasmehljaja.

Bleda in žalostna sledi svojemu možu s pogumom žene, ki ljubi. Samo enkrat, ob začetku vojske, se je oddaljila od moža, da je spravila otroke v London, ko se obkroženja Antwerpna ni dalo več ustaviti. Dva dni kasneje je kralj narekoval brzojavko, s katero jo je klical nazaj. "Toda, Veličanstvo," je pripomnil njegov tajnik začudeno, "obstreljevanje se približuje...!" "Ravno zato," je odgovoril kralj, "moral sem kraljici obljubiti, da jo pokličem v nevarnosti."...

Nekaj o prezidentu Lincolnu.

Abr. Lincoln je bil 16. predsednik ameriških Zedinjenih držav, in sicer od leta 1861. do 1865., ko je umrl nasilne smrti, ustreljen od južnoameriškega fanatika, gledališkega igravca Bootha. Njegovo življenje je bilo zelo pisano. Rojen je bil kot sin ameriškega kmeta-farmerja. Potem je bil sam kmet, nato čolnarski hlapec na Mississippiju. Za tem se je lotil trgovine. Bil je pomočnik, začel kmalu na svojo roko, a je "bankrotiral". Potem je postal zemljemerec. Pustil je tudi ta posel in postal poštar. Tudi tega se je naveličal in postal advokat. Pozneje je bil voljen za poslanca in se je kot tak zelo boril za odpravo sužnosti. Bil je naposled voljen za predsednika in je leta 1862. v resnici odpravil sužnost, vse sužnje pa proglasil za svobodne. Bil je značajen mož, ki se je s svojo močno voljo povzpel od hlapca do prezidenta. Žal, da je tako tragično končal svoje življen. — O njem nam pripoveduje dr. Foerster to-le zanimivo anekdoto: Nekoč je jezdil Lincoln na izprehod. V močvirju ob poti zagleda svinjo. Z vsemi svojimi močmi se je žival trudila, da bi se rešila blata, a brez uspeha. Prezident razjaše konja in pomaga krulečemu ščetinarju iz blata na trdna tla in mu tako reši življenje. Seveda je bil pri tem rešilnem poslu ves blaten. Dogodek se je kmalu raznesel in vse se je čudilo, kako se more vendar prezident tako ponižati. Ko mu nekdo omeni, kaj se sodi o tem njegovem činu, mirno odgovori: "Jaz nisem storil tega samo zaradi prašiča, ampak tudi zaradi samega sebe." S tem je hotel reči, da naše dobro delo ni samo tistemu v prid, ki mu ga izkažemo, ampak tudi nam samim. Z vsakim dobrim činom namreč raste naša moč v dobrem, z vsakim slabi pa peša čut za lepo in blago.

Zveza Katoliških Slovencev V AMERIKI

(SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE)

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill
Odborniki: G. J. Stefanič, g. Frank Nemanič, Rev. Jakob Černe.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Chicago Phone 788 N. W. Phone [illegible]

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK, klerk in tolmač.

317 Jefferson Street, nasproti Court House, Joliet, Ill.

W. J. BRADY

ADVOKAT.

Posojuje denar in prodaja posestva.

Orpheum Theatre Building.

JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

:.:Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic), za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond, Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond, Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Hollaand Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

North Collins St., Joliet, Ill.

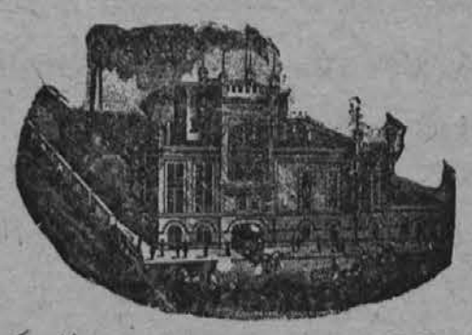

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčkih in steklenicah.

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago tel. 4313. Northwestern tel. 412.

Društvo sv. Družine

(HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Ustanovljeno 29. nov. 1914 :::: Sedež: Joliet, Ill

ODBOR:

Predsednik..............George Stonich, 813 N. Chicago St.
Podpredsednik............Stephen Kukar, 1210 N. Broadway
Tajnik....................Josip Klepec, 1006 N. Chicago St.
Zapisnikar........Anton Nemanich, Jr., 1000 N. Chicago St.
Blagajnik........................John Petric, 209 Indiana St.
Duhovni vodja............Rev. John Kranjec, 813 N. Scott St.
Reditelj......................Frank Kocjan, 907 N. Bluff St.

NADZORNIKI:

Anton Sraj, Jr..............................1109 N. Broadway
Nicholas J. Vranichar.......................1215 Summit St.
Jos. M. Grill...............................1208 N. Broadway

Glasilo: Amerikanski Slovenec.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod."

Vsi dopisi, pisma in denarne pošiljatve, se naj naslovijo na tajnika: JOSIP KLEPEC, Joliet, Ill.

KRASEN STENSKI KOLEDAR DRUŠTVA SV. DRUŽINE

pošljemo vsakemu rojaku in rojakinji, če nam pošlje 5c (pet centov) v znamkah, kar pokrije poštnino itd. Pišite ponj na tajnika: Jos. Klepec, Joliet, Ill.

Zahvala.

Vsem članom in članicam obeh novoustanovljenih Društev sv. Družine v Bradley in Ottawa, Ill., se podpisani najiskrenejše zahvaljujem za skazano prijaznost in zaupanje ob priliki mojega obiska zadnjo nedeljo popoldan oziroma zvečer.

Konečno se zahvaljujem tudi vsem ostalim rojakom in rojakinjam za naklonjenost.

Joliet, Ill., 27. jan. 1915.

Jos. Klepec.

SLIKE IZ VOJNE.

Sv. maša v Przemyslu.

(Nekaj dni pred zopetno obkolitvijo Przemysla.)

V nedeljo zjutraj je v gozdnatem delu utrjene okolice Przemysla.

Nebo je oblačno. Skozi zastor oblakov prodira le medla dnevna luč. V gozdnati pokrajini vlada mir. Nič ne moti groznega bojnega hrupa, ki divja na vseh straneh onstran trdnjavskih okopov.

Ob vznožju mogočnega hrasta je postavljen oltar in ob oltarju kleči v beli mašni obleki vojni kurat, za njim pa stoji kot ministrant vojak. Dva častnika, na levo od duhovnika, prisostvujeta maši. Prvi — jedrnate postave in snežnobelih las je očividno zrelejše starosti. Toda v nezlomljeni življenjski moči stojita, od njegove postave odseva azvest moči, in močna ramena so videti kakor ustvarjena za breme velike odgovornosti. To je nadvojvoda Friderik, višji poveljnik celotne armade naše monarhije. Na njegovi desni strani stoji elastična, mladostna moška postava našega prestolonaslednika, ki kaže v vsem svojem obnašanju majestetičen mir, zaupanje v božjo voljo, moža, ki stoji ob važnih spremembah časa in kateremu je svetovna zgodovina odkazala v določevanju nove usode narodov visok poklic.

Z vidno globoko pobožnostjo prisostvujejeta oba moža bogoslužnemu dejanju mašujočega duhovnika. Iz njunih src kipe molitve k nebu, molitve za zmago našega orožja, za blagor narodov, za srečno bodočnost monarhije, za zmagoslavje, ki naj bi zjasnilo večer življenja kronanega starčka, k kateremu se v tej posvečeni uri obračajo njuna čustva.

Šest častnikov, ki stoje dalje zadaj za obema, pripada k štabu obeh nadvojvod. Skupaj z nadvojvodi tvorijo pobožno občinstvo pri tej znameniti službi božji.

Pred svojo stražno hišico stoji vojaška straža, priprost vojak. Gotovo ne sluti, kakega zgodovinskega pomena je prizor, kateremu sme prisostvovati kot tih sodrug. Toda tudi njega gane svečanost trenutka, sveti mir tihe maše, ki se bere za prestolonaslednika Avstro-Ogrske in generalisima naše armade v trdnjavi, okoli katere divjajo morilni boji.

Grozota vojne se ne da popisati.

Janez Tomažič, četovodja pri 9. artiljerijskem polku, piše dne 24. oktobra gospodični Topolnikovi v Radgoni: Nahajam se že več dni neprestano dan in noč v strašnem artiljerijskem boju in sem se žvižganju in eksplodiranju sovražnih topovskih krogelj tako privadil, da n. pr. mirno jem in pišem, ko padajo kroglje krog mojega topa. Ena mi je preluknjala desni rokav plašča, ko sem pisal, a pisal sem mirno naprej. Spimo kot kriti pod zemljo, če je čas. Galicija je kakor nalašč za vojsko. Grozota vojne se ne da popisati, mora se jo osebno skusiti in videti. Naši ljudje nimajo niti pojma, kako dobro jim gre z ozirom na tukajšnje prebivalce!

O ruskih vohunih.

Leopold Bandelj, četovodja 97. pešpolka, bivši načelnik Orla v Vel. Žabljah, ki se sedaj ranjen nahaja v graški bolnišnici, piše: Mogoče Vas bo zanimalo, če Vam poročam kaj o delovanju ruskih vohunov. Pišem Vam, kar sem sam doživel. Radi teh ljudi je morala naša vojska dosti trpeti. S telefonom, z lučjo, z ognjem in vsakojakimi znamenji so naznanjali sovražniku, kako močni in kje so naši oddelki. Prvi, ki je streljal na naš polk, je bil neki krčmar, Rusin. Ko je bila pozneje v vasi nastanjena naša stotnija, je zmanjkalo nekemu možu 45 K. Sum je letel na gospodarja hiše. Preiskali smo hišo in njega. Denar smo dobili pri njem; v hlevu pa smo našli skrito precej veliko sliko ruskega carja in carjeve družine. Tam kjer sem bil nastanjen jaz, nam je bila ponoči razdrta lestva, po kateri smo hodili spat v podstrešje. Namen je bil ta če bi bil ponoči alarm, bi bili popadali drug za drugim dol in se pobili. Ko smo lestvo zopet popravili in jo postavili na prejšnje mesto, so nam nasekali kline. Hoteli so na vsak način, da se ponesrečimo. Seveda je potem tudi nam potrpežljivost minila in smo obračunali ž njimi, kakor se spodobi. Pridemo v drugi kraj. Tam zalotimo tri ljudi, kako so ponoči Rusom z lučjo dajali signale. Seveda so dobili za svojo skrbno čuječnost od nas vsaki po štiri kroglje, dasi so se tega na vso moč branili. In takih dogodkov je bilo vse polno.

Podzemeljska bivališča.

V današnjih dneh je Galicija dežela vojnih operacij. Ljudje, kar se jih ni izselilo, so se zavarovali pred smrtnonosnimi kroglami kakor vedo in znajo. Ponekod so te naprave otroške, drugje pa zopet praktične, pri katerih je duh primitivnega seljana deloval. Neki častnik pripoveduje svoj dogodek v Galiciji blizu ruske meje, kjer so se skozi vasi valile silne armade. Prehodili smo — pravi — najmanj 20 vasi, ki so bile popolnoma opustošene, in v katerih ni bilo nikjer žive duše. Na večer smo prišli v neko vas, in jaz sem bil jako vesel, da se bom zopet enkrat naspal pod streho. Okupiral sem kmetiško hišo, ki je bila docela opustošena. Pohištva v njej sploh ni bilo, samo pri ugasli primitivni peči je stala klop, katere sem se kar razveselil in se na njej zleknil. Človek na vojni ni izbirčen, in če eden ali dva meseca spi le pod milim nebom ali po šotorih, da so mu noge težke kakor svinec, tedaj se pač razveseli pod streho klopi kakor perzijskega divana... Ali o polnoči je naenkrat nekaj zaropotalo, in zdelo se mi je, da se nekdo okoli plazi. Planem s svojega "perzijskega divana" in v sobi proti oknu — stoji ženska senca. Na neoborožene ženske se ne strelja. Iz previdnosti pa sem prijel žensko in jo zaslišal. In tedaj se je pojavil nenavaden prizor človeške previdnosti. Družina je bila ostavila hišo in se je preselila na vrt. Zjutraj sem si mogel ogledati novo bivališče kmetiške družine. Pod drevesom so imeli izkopano globoko jamo, na njeno odprtino so pa bile položene žaganice, vrh njih je pa bila ilovica in grmičje nametano. Takoj sem videl, da je to bivališče gradil "trdnjavski duh". V jami so bili podzemeljski rovi, in v njih je bivala cela družina. Genljivo je bilo, ko je mati priklicala iz lukenj vse prebivalce. Prilezli sta na dan dve mali tri- ali štiriletni deklici, ki sta imeli obličje in nos ves od ilovice. Naposled se je izkopal iz luknje tudi oče in starejši deček. V rovih so imeli nastlano s slamo, a hrane je bilo še dokaz nanošene. Vsi rovi so bili izkopani v ovinkih. Ko sem jih vprašal, čemu stanujejo pod zemljo, so mi povedali, da imajo strah pred krogljami, ki so že celo okolico razbile. V teh rovih pa so se čutili še precej varne. In lahko trdim, da je bilo to podzemeljsko stanovanje kmetiški družini dobro poroštvo, da se ji ne bo nič žalega pripetilo. Bivališče je bilo preprosto, ali bistroumno izkopano. A bivanje v takem jazbečjem gradu par tednov, ljudje božji, to niso mačkine solze. Vsi so dišali po zemlji, v katero so se bili poskrili.

NAŠIM VOLILCEM V JOLIETU.

Našim možem in ženam se na tem mestu nudi prilika, da malo premislijo predno se odločijo voliti glede "Commission Form of Government" za mesto Joliet.

Ljudstvo v našem mestu bo prihodnji torek, 2. febr., odločilo s svojimi glasovi kako hoče, da se vlada naše mesto.

Commission Form postava v državi Illinois se ne ujema s temeljnimi principi amerikanske ustave, ker odvzame zastopstvo od ljudstva v raznih okrajih mesta, odvzame posameznemu volilcu moč in pravice ter vroči vse pravice in moč v roke par komisarjev. Po novi postavi je v mestnem odboru le pet komisarjev in tri tvorijo večino. Tri komisarji lahko po svoji želji gospodarijo in druga dva prezirajo, če hočejo. Tri ljudje bi imeli absolutno moč v vseh zadevah, ki pridejo v področje mestne uprave. Komisarji bi imeli neomejeno moč za imenovanje vseh drugih uradnikov, za urejenje mestne uprave in blagajne, ter bi imeli moč dajati posebne predpravice svojim pristašem po tej novi postavi v držav iIllinois.

Župan in štiri komisarji bi stale mesto do $10,700.00 več na leto, kot stanejo zdaj župan in 14 aldermanov. Visoke plače pomožnih uradnikov v raznih oddelkih bi še bolj zvišale stroške. Preračunano je, da bi stala mestna uprava, tekom 4. let, če se sprejme Commission Form, najmanj $40,000 več kakor zdaj. Ta poseben denar se bi moral dobiti potom obdačenja in davki bi bili potem zvišani za najmanj $42,000.00.

Zdaj se skupno izplača županu in 14. aldermanom le $4,800, če pa postane Commission Form pa se bo morala plačati županu in 4. komisarjem ogromna letna plača $15,500.00.

Po tej novotariji se odvzame pravica od volilcev in davkoplačevalcev, ker ne bodo več imeli priliko izvoliti ostalih mestnih uradnikov, kakor: mestnega blagajnika, mestnega klerka in mestnega pravdnika, ker ta nova postava dovoljuje županu in komisarjem, da imenujejo sami te odbornike. Ako bi komisarji v tem mestu potem hoteli, bi lahko tako naredili kot po nekaterih drugih mestih ,kjer so komisarji imenovali za mestnega blagajnika, mestnega klerka in mestnega pravnika osebe, ki celo ne stanujejo v mestu.

Pod novim sistemom ne bo mogoče dobiti boljših uradnikov, ker skoro brez izjeme so v mestih, kjer je ta sistem sprejet, bili izvoljeni za komisarje isti možje, ki so bili prej v mestnih uradih.

Commission Form postava vsebuje tudi direktno zakonodajo, ki ni nič bolj stroga, kot v sedanjem sistemu, ker prošnja mora biti podpisana po istotolikem številu volilcev, kakor zdaj zato se razmere nič ne zboljšajo. Sedanja postava je v tem oziru še boljša, ker zahteva le 25 odst. volilcev na prošnji za kako novo postavo ali odreditev.

Commission Form postava v tej državi je jako pomanjkljiva in površna. Ker manjka prostora, zato smo navedli le nekoliko podatkov, da ne bodo naši volilci in volilke zapeljani in se dali zapeljati nekaterim agitatorjem, ki gledajo samo za svoje koristi in za koristi svojih prijateljev.

Ali hočete, da se Vam davki povišujo v teh slabih časih, ko še sedanje davke, ki so dovolj visoki, komaj zmagujemo?

Vaš zaslužek je jako pičel zadnje čase, pa boste dovolili, da se mestna uprava premeni in na ta način povzročite mnogo višje izdatke mestni upravi?

Ako ste torej prepričani, da Commission Form mestne uprave ni nikakor boljši kot dosedanji sistem, in če ste prepričani, da je ta postava v naši državi jako pomanjkljiva in površna, potem glejte vsi, da boste šli na volišče prihodnji torek, 2. februarja, in volite zoper to novotarijo.

Na volišču boste dobili baloto, na kateri bo tiskano sledeče:

"Shall the city of Joliet adopt the commission form of municipal government?

Naredite križ tako X v čveterokotu poleg besede "NO", ako ste zoper to novotarijo.

Poleg tega glejte, da bode vsak, vaša soproga, sinovi in hčere vsi šli voliti, istotako sosedje in njih družine, da bo tako velika večina glasov zoper to novotarijo, da se več nikdar ne drznejo iskati volitve v to svrho, ki stane toliko sto dolarjev, katere se izda na ta način za prazen nič.

Ne glede na to, če ste zoper ali za Commission Form of Government, kot državljan ste dolžni iti na volišče prihodnji torek, 2. febr., da oddate svoj glas v tej zadevi.

Ta novotarija ni za naše ljudstvo, ker že zdaj nimamo veliko moči in pravic, ko smo osebno poznani s svojimi aldermani, kaj naj potem pričakujemo od popolnoma tujih ljudi? Naša okolica ne bo zastopana v mestnem odboru, ker le pet ljudi se bi izvolilo in ti bodo vsi iz bogatih krogov in kdo se bo za vsako malenkost hodil h komu klanjati?

Volite zoper to novotarijo in delujte, da ostane še nadalje zastopana tudi naša okolica v mestnem odboru, ker k aldermanu, ki je Vaš sosed in ki ga osebno poznate, se lahko obrnete vsak čas in zahtevate svojih pravic, pa Vas tudi upošteva, ker se noče volilcem zameriti, a drugače je z komisarji, katere voli celo mesto; ti se itak ne bi brigali za našo okolico, ker smo v manjšini.

Posebno pa naj gledamo, da to novotarijo izpodbijemo, ker je to krinka suhačev. Resnica je, da je 99 izmed 100 suhačev za to novotarijo.

Bodite pozorni in volite vsi "NO".

Prorokuje resen spor.

London, 22. jan. — "Spectator" izraža v uvodniku pod napisom "A great Danger" bojazen, da lahko pride med Veliko Britanijo in Združenimi Državami do resnega spora.

Člankar je poln hvale nad prijateljskim čuvstvom, ki se izraža med Anglijo in mnogimi odličnimi Američani, vendar obžaluje, da je vlada Združenih Držav nebrižna in neprizanesljiva ter se ne more postaviti v položaj Velike Britanije.

BODITE POZORNI—VOLITE NO

Ne popačite svoje svobode, da bi dovolili peščici sebičnežev odrediti za naše mesto zopet ono staro samovladarstvo ter da bi vam, radi vaše zanikarnosti odvzeli skoro vse pravice, koje imate kot samostojni in svobodni ameriški državljani.

Shall the City of Joliet, Illinois Adopt the Commission Form of Municipal Government?	YES	
	NO	X

Commission Form pomeni, da boste morali odložiti svoje pravice kot ameriški neodvisni državljani in volilci, ter da boste morali biti zadovoljni z onimi uradniki, ki bodo imenovani po peščici politične klike.

Commission Plan---je proti-ameriški, ter je takorekoč zloraba ameriške svobode in državljanskih pravic. Commission plan je gosposka stvar, ker skrči osebno svobodo.

Komisarji dobe po novi postavi neomejeno in nevarno moč, ter imajo pravico dajati "milostne" predpravice. Imajo neomenjeno pravico trositi denar po svoji lastni volji, ker jim ni mogoče do živega.

VOLITE-NO

Volitev bo dne 2. feb. 1915. Volišča bodo odprta od 7. ure zj. do 5. ure zv.

Skozi pustinje in puščavo

ROMAN IZ MAHDIJEVIH ČASOV.

Spisal Henrik Sienkiewicz. Prevel dr. Leopold Lenard.

(Dalje.)

Stanko je poslušal z utripajočim srcem in z veliko pazljivostjo. Mnogo tolažilnih novic je našel v tem pogovoru, zlasti pa, da ju zasledujejo, da so razpisane nagrade in da so šejki pobrežnih plemen dobili povelja, naj ustavijo vse karavane, ki gredo proti jugu. Utešila je dečka tudi novica o parnikih, ki gredo proti toku reke, polne angleških vojakov. Mahdijevi derviši so se lahko merili z egipčansko vojsko in jo celo premagali, toda z Angleži je popolnoma druga stvar in Stanko ni dvomil niti trenotek, da se bo prva bitka končala s popolnim porazom teh divjih čet. Z uteho v duši je torej govoril sam s seboj: "Tudi ako bi naju pripeljali k Mahdiju, lahko se zgodi, da preden naju pripeljejo, ne bo več ne Mahdija, ne njegovih dervišev." Toda to tolažbo mu je zastrupila misel, da ju v tem slučaju čakajo še celi tedni potovanja, ki mora slednjič izčrpati Nelkine sile — in ves ta čas bosta morala prebivati v družbi zločincev in morilcev. Kadar se je spomnil mladega Arabca, katerega sta beduina zaklala kakor koštruna, se je lotila Stanka žalost in groza. Sklenil je, da ne bo o tem Nelki povedal ničesar, da bi je ne prestrašil in povečal njene žalosti, katero je občutila, ko je izginila varljiva prikazen oaze Fayum in mesta Medinet. Zapazil je pred prihodom v sotesko, da so ji nehote solze tiščale v oči; ko je torej iz pripovedovanja beduinov zvedel vse, kar je hotel, se je delal, kakor da bi se bil zbudil in je šel k nji. Ona je sedela v kotu pri Dinah, jedla datelje in jih na skrivaj močila s solzami. Ko je pa zagledala Stanka, se je spomnila, kako jo je nekoč pohvalil, da je modra, kot bi imela trinajst let, ter je s celo silo ugriznila z zobmi v dateljevo peško, da bi potlačila solze, ker ni hotela biti več otrok.

"Nelka," je rekel deček, "Medinet, to je bila prevara, toda vem za gotovo, da naju zasledujejo, ne bodi torej žalostna in ne jokaj."

Nato je deklica dvignila k njemu zasolzeni zenici in odvrnila s pretrganim glasom:

"Ne, Stanko... jaz ne jočem... samo tako... oči se mi nekako pote."

V tem trenotku se ji je pa bradica začela spet tresti ,izpod stisnjenih trepalnic so pritekle velike solze in razjokala se je popolnoma.

Ker je je bilo sram teh solz in je pričakovala, da jo bo radi tega Stanko grajal, torej je od sramote in zadrege skrila glavico na njegove prsi ter mu s solzami močila obleko.

On jo je pa tolažil:

"Nelka, saj vendar nisi studenec. Ali si videla, da so nekemu Arabcu vzeli puško in velblodico? Veš kaj to pomeni? To pomeni, da je v puščavi vse polno straž. Za enkrat se je tem rokovnjačem posrečilo, da so presenetili stražnika, drugič jih bodo pa vjeli Po Nilu plava velika množica ladij... kaj torej! Vrnila se bova, Nelka, vrnila — in še celo s parnikom. Ne boj se!"

In bil bi jo še dalje tako tolažil, ako bi ne obrnili njegove pozornosti naše čudni glasovi, ki so prihajali od zunaj od pesčenih gričev, katere je zadnji huragan nasul na dnu soteske. Bilo je nekaj podobnega tankemu, kovinskemu glasu medene piščalke. Stanko je pretrgal pogovor in začel poslušati. Čez nekaj časa so se ti tanki, žalostni glasovi odzvali od raznih strani obenem. Dečku je šinila misel, da so to morda arabske straže, ki obdajajo sotesko in se kličejo s piščalkami. Srce mu je pričelo trepetati. Pogledal je na Sudance enkrat in dvakrat z upanjem, da bo na njihovih obrazih zagledal strah, toda ne: Idris, Gebhr in oba beduina so mirno grizli suhar, samo Hamis je bil menda nekoliko začuden. Glasovi so pa trajali dalje. Čez nekaj časa je Idris vstal in pogledal izza pečine, potem se je pa vrnil in nazaj grede se je ustavil pri otrocih ter spregovoril:

"Pesek se zbuja in poje."

Stanko je bil tako radoveden, da je v tem trenotku pozabil, da je sklenil nikdar več govoriti z Idrisom, ter ga je vprašal:

"Pesek? Kaj to pomeni?"

"Tako se zgodi in to pomeni, da dolgo ne bode dežja. Toda vročina nam ne bode nagajala, ker bomo do Asuana potovali samo po noči."

Več ni bilo mogoče od njega zvedeti. Stanko in Nelka sta dolgo poslušala te čudne glasove, ki so trajali toliko časa, dokler ni solnce zašlo. Nastopila je noč in karana je odrinila dalje na pot.

XIII.

Po dnevu so se skrivali v skritih in težko pristopnih krajih med skalami in razpoklinami, ponoči so pa gonili kolikor so mogli, dokler niso prišli do prve karakte. Šele ko so beduini izlege in postave khorov spoznali, da je Asuan že za njimi, je velika teža padla s prsi Idrisa. Ker jim je že primanjkovalo vode, so se približali na poldneva pota od reke. Tam je v prihodnji noči Idris skril karavano, beduina pa poslal z vsemi velblodi k Nilu, da bi se napojili dobro in za dolgo časa. Rodovitni pas ob reki Nil je takoj za Asuanom postajal bolj ozek. Ponekod je puščava segala do reke. Vasi so ležale v precejšnji razdalji druga od druge. Beduini so se vrnili srečno z znatnimi zalogami vode in nikdo jih ni videl. Treba je bilo še misliti na hrano, kajti živali, ki so bile zadnji teden slabo hranjene, so znatno shujšale. Njihovi vratovi so se podaljšali, grbe so upadle in noge so oslabele. Dure in zaloge za ljudi je z veliko težavo moglo biti dovolj še za dva dni. Idris je pa upal, da bo čez dva dni mogoče, ako ne po dnevu, pa vsaj po noči, priti k pašnikom ob reki, morebiti bo pa tudi mogoče kupiti suharov in dateljev v kakšni vasici.

Sabi niso nič več dajali jesti in piti, samo otroka sta zanj shranila ostanke svoje hrane, toda on si je vedno znal pomagati in kadar so počivali, se je večkrat prikazal z okrvavljenim gobcem in s sledovi ran na vratu in na prsih. Nikdo ni vedel, kdo je bil žrtev teh bojev, če hijene ali šakali, ali pustinjske lisice ali gazele, na vsak način pa na psu ni bilo opaziti velike lakote. Včasih so njegove črne ustnice bile vlažne, kakor da bi bil kaj pil. Beduini so si mislili, da je moral kopati globoke jame na dnu sotesk in na ta način prihajati do vode, katero je z nosom občutil pod zemljo. Tako kopljejo včasih tudi potniki, ki so zgrešili pot, pod peskom in kamenjem, dokler ne pridejo do vode ali pa vsaj do vlažnega peska, katerega sesajo in tolažijo na ta način muke, katere jim popvzroča žeja.

Vendar se je Saba znatno spremenil. V prsih in vratu je bil še vedno mogočen ,toda boka sta mu upadla, radi česar je izgledal še višji. V njegovih očeh, s krvavo zateklo belino, je bilo sedaj nekaj groznega in divjega. Nelko in Stanka je negoval, kakor vedno in jima je dovoljeval, da sta ž njim počenjala, kar sta hotela, Hamisu je včasih tudi pomajal z repom, na beduinca in na Sudanca je pa renčal ali pa škrtal s svojimi strašnimi čekani, ki so zveneli drug ob drugega, kakor jeklene plošče. Idris in Gebhr sta se ga začela naravnost bati in ne glede na uslugo, katero jima je izkazal, sta ga tako črtila, da bi ga najbrže ustrelila z ono pridobljeno puško, ako bi ju ne zadrževala želja pripeljati Smainu tako čudovito žival in ako bi že ne bili za Asuanom.

Prešli so Asuan! Stanko je vedno o tem premišljeval in počasi je pričel v njegovo srce segati dvom, če jih bodo preganjevalci sploh dohiteli. Vedel je sicer, da ne samo pravi Egipt, ki se konča za Vad-Halfa, to je za drugo katarakto, ampak tudi cela Nubija je še v rokah egipčanske vlade, jasno mu je pa tudi bilo, da bo za Asuanom in zlasti še za Vadi-Halfa veliko težje preganjati roparje. Imel je samo še nado, da je oče skupaj z Rawlisonom, ko sta uredila zasledovanje iz Fayuma, na parniku odpotoval v Vadi-Halfa in tam dobil od vlade vojake na velblodih, s katerimi bosta skušala prerezati karavani pot na jugu. Deček si je predstavljal, da bi na njunem mestu storil isto in radi tega je smatral svojo misel za najbolj verojetno.

Vendar ni tudi sam opustil načrtov za rešitev. Sudanca sta hotela imeti smodnik k pridobljeni puški in v ta namen sta hotela razbiti nekaj nabojev za angleško risanko, torej jima je rekel, da samo on zna to storiti, ako bi se pa kdo, ki to ne razume, tega lotil, bi znal naboj v roki počiti in raztrgati prste. Idris, ki se je sploh bal neznanih reči in angleških iznajdb, je slednjič sklenil dečku prepustiti ta opravek. Stanko se je lotil z veseljem, najprej z upanjem, da bo silni angleški smodnik s prvim strelom razgnal staro arabsko puško, dalje pa tudi, ker je upal, da mu bo mogoče skriti nekaj nabojev. Šlo mu je lažje, kot je mislil. Na videz so pazili nanj pri delu, toda Arabci so se takoj začeli razgovarjati med sabo in so pazili kmalu bolj na pogovor, kakor pa na dečka. Slednjič je njihova klepetavost in prirojena zanikarnost povzročila, da je Stanko zamogel skriti za srajco sedem nabojev. Sedaj je bilo samo še treba priti do risanke.

Dekew je mislil, da za Vadi-Halfa, to je za drugo katarakto, ne bo tako težko, kajti slutil je, da bodo Arabci toliko manj pazili, kolikor bolj se bodo bližali svojemu cilju. Misel, da bo moral ubiti Sudanca in beduina in celo Hamisa, ga je navdajala z grozo, toda po umoru, katerega sta dovršila beduina, se mu to že ni več zdelo tako grozno. Trdil je sam sebi, da gre vendar za obrambo, za svobodo in življenje Nelke in da vsled tega ni dolžan varovati življenja nasprotnikov, zlasti ako se mu sami ne podajo in ako pride do boja.

Šlo se je za angleško risansko. Stanko jo je hotel dobiti v roke z zvijačo, in ako bi se mu ponudila prilika, ne čakati do Vadi-Halfa, ampak izvršiti delo takoj.

Deček res ni čakal.

Minila sta dva dneva, ko so pustili Asuan za sabo in Idris je moral slednjič s svitanjem tretjega dne poslati beduina po hrano, katere j ezmanjkalo popolnoma. Ker se je število nasprotnikov zmanjšalo, si je mislil Stanko: "Sedaj ali nikdar!" ter se je takoj obrnil k Sudancu z vprašanjem:

"Idris, ali veš, da je dežela, ki se začenja za Vadi-Halfa, že Nubija?"

"Vem. Imel sem petnajst let, Gebhr pa osem, ko naju je oče pripeljal iz Sudana v Fayum in spominjam se, da smo takrat prekoračili na velblodih celo Nubijo. Toda ta dežela je še v oblasti Turkov (Egipčanov)."

"Seveda. Mahdi je šele pod Hartumom — in vidiš, kako neumno je govoril Hamis, ko vam je zatrjeval, da se čete dervišev bližajo že Asuanu. Toda jaz vprašam nekaj drugega. V knjigah sem čital, da je v Nubiji veliko divjih živali in veliko razbojnikov, ki niso pokorni nikomur in padajo Egipčane ravno tako, kakor Mahdijeve vernike. S čim se bodete branili, ako vas napadejo divje živali ali pa razbojniki?"

Stanko je nalašč pretiraval, ko je govoril o divjih zvereh, poboji so se pa v Nubiji od časa vojne res velikokrat dogajali, zlasti v južnem delu dežele, ki meji na Sudan.

Idris je nekaj minut premišljeval, kaj bi odgovoril na vprašanje, ki mu je prišlo nepričakovano, ker doslej ni mislil na to novo nevarnost. Potem je pa odvrnil:

"Imamo nože in puške."

"Taka puška ni za nič."

"Vem. Tvoja je boljša, toda ž njo ne znano streljati, tebi je pa ne damo v roke.' '

"Tudi nenabite ne?"

"Tudi ne, ker bi bila lahko začarana."

Stanko je skomignil z rameni.

"Idris, ako bi to rekel Gebhr, bi se mu ne čudil, o tebi sem pa mislil, da imaš več razuma. Iz nenabite puške še Mahdi ne more ustreliti."

"Molči!" prekinil ga je strogo Idris. "Mahdi lahko strelja tudi s prstom."

"Pa še ti tako streljaj."

Sudanec je bistro pogledal dečku v oči.

"Zakaj pa hočeš, da bi ti dal puško?"

"Hočem te naučiti ž njo streljati."

"Kaj ti pa je na tem ležeče?"

"Jako veliko, kajti ako nas napadejo razbojniki, lahko nas vse postrelijo. Ako se pa bojiš mene in puške, mi je tudi vse eno."

Idris je umolknil. Res se je bal, toda ni maral priznati. Bilo mu je pa jako veliko na tem, da bi znal streljati z angleško puško, kajti ako bi imel tako orožje in znal ž njim ravnati, bi njegov ugled v Mahdijevem taboru jako narastel, ne glede na to, da bi se bilo v slučaju napada lažje braniti.

Po kratkem premisleku je torej rekel:

"Dobro. Hamis naj da puško, ti jo pa vzemi vun."

Hamis je ravnodušno izvršil povelje, kateremu se Gebhr ni mogel upirati, ker je bil nekoliko dalje proč zaposlen pri velblodih. Stanku se je nekoliko tresla roka, ko je prijel za kopito, potem za cevi, in jo podal Idrisu.

"Vidiš, da so prazne," je rekel.

Idris je vzel cevi in pogledal skozi.

"Res je, nič ni v njih."

"Sedaj pa glej," rekel je Stanko, "tako se sklada puška," pri teh besedah je vtaknil cevi v kopito, "tako se pa odpira. Vidiš? Razložil jo bom še enkrat, zdaj jo pa zloži ti..."

Sudanec, ki je z veliko pazljivostjo gledal na vsako Stankovo potezo, je začel poskušati. Od začetka mu ni šlo lahko, toda ker se Arabci odlikusploh z veliko spretnostjo, je čez nekaj časa zložil puško.

"Odpri!" zapovedal je Stanko.

Idris je z lahkoto odprl puško.

"Zapri!"

Šlo je še lažje.

"Zdaj mi pa daj dva prazna zavitka od nabojev. Naučil te bom, kako se vlagajo naboji."

Arabci so shranjevali izstreljene naboje, ker so imeli zanje vrednost medi, podal je torej dva Stanku in pouk se je začel od kraja.

Sudanec se je v prvem trenotku sicer zelo prestrašil poka kapseljev, ki so tičali v nabojih, slednjič se je pa prepričal, da iz prazne cevi in s praznimi naboji nikdo ne more streljati. Njegovo zaupanje do Stanka se je vrnilo, zlasti še, ker je deček vsakokrat oddal puško.

"Tako," rekel je Stanko, "zdaj znaš skladati puško, znaš jo odpirati, zappirati in držati pri obrazu ter potegnitiniti za petelina. Toda znati moraš tudi še meriti. To je najtežavnejša reč. Vzemi prazni meh za vodo in postavi ga sto korakov daleč, — tam k onim-le kamnom, potem se pa vrni sem k meni, — pokažem ti, kako se meri."

Idris je vzel meh in brez najmanjšega obotavljanja ga je šel postavit k pokazanemu kamnu. Toda, preden je storil prvih sto korakov, je Stanko vzel vun prazne naboje, na njihovo mesto pa vtaknil napolnjene. Ne samo srce, ampak tudi žila na senci mu je začela biti s tako silo, da je mislil, da mu razžene glavo. Prišel je odločilni trenotek — trenotek svobode za Nelko in za njega — trenotek zmage — strašen in zaželjen obenem!

Idrisovo življenje v njegovih rokah. Samo ako potegne za petelina, pade razbojnik, ki je uropal Nelko, mrtev na zemljo. Toda Stanko, ki je imel v svojih žilah poljsko in francosko kri, je naenkrat začutil, da bi za nič na svetu ne mogel streljati človeku v hrbet. Naj se vsaj obrne, — in naj pogleda smrti v oči.

Potem pa kaj? Potem bo pritekel Gebhr in preden bo storil deset korakov, bo istotako padel v pustinjski prah. Ostane Hamis. Toda Hamis bo zgubil glavo in ako bi je ne zgubil,

(Nadaljevanje na 7. strani.)

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik
HENRY WEBER, kašir.

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOCHEVAR

SLOVENSKI GOSTILNIČAR

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Frank Lopartz

400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

Frank Bambich

urar in zlatar,

5321 Butler Street

PITTSBURGH, PENNSYLVANIA.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

Geo. Laich

SALONER IN
AGENT PAROBRODNIH DRUŽB,
se priporoča rojakom v naklonjenost.

Pošilja denar v staro domovino, hitro in točno in po dnevnem kurzu.
Prodaja fina vina, likerje in smodke.

ROJAKI DOBRODOŠLI!

3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

Phone Canal 498.

August Poglajen,

2300 S. Robey Street

CHICAGO, :: :: ILLINOIS

Gostilna

SE PRIPOROČA ROJAKOM.

Mi hocemo tvoj denar, ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo v velej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebra, deske in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu nevega kanala.

Predne kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na vogalu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Chicago Phone 3556

JOS. KUHAR

MESNICA in GROCERIJA

SE PRIPOROČAM.

120 Moen Ave.
Rockdale, Illinois.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI IZ VOLČJEH ČEŠENJ SO KORISTNI PRI:

REVMATIZMU	SLABOSTIH v ČLENKIH
HROMOSTI	PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH
BOLESTI v KOLKU	MRAZENJU v ŽIVOTU
BOLESTIH v ČLENKIH	VNETJU OPRSNE MRENE
NEVRALGIJI, PROTINU	PREHLAJENJU
OTRPLOSTI MIŠIC	BOLESTIH v LEDJIH
SLABOTNEM KRIŽU	BOLESTIH v KRIŽU
	HUDEM KAŠLJU

Varčevanje.

njihovem najdražjemu zakladu — zdravju —, katerega ni tako lahko najti kadar je zgubljeno. Vendar vidimo okoli sebe kako mnogo je brezbrižnih ljudi, in zdi se, kakor da bi ljudje vabili bolezen, nadloge in smrt v svoja telesa.

Zdi se nam nepotrebno, da bi opozarjali ljudstvo na nevarnosti, ki pretijo

Varčujte s svojim zdravjem bolj kot z denarjem.

Onim, ki so zgubili trdno zdravje in je žele zopet dobiti, priporočamo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To naturno zdravilo sestoji iz čistega rudečega vina in zdravilnih korenine in zelišč ter je uspešno mnogokrat, ako se ga rabi kot zdravilov slučajih

ZABASANOSTI,
OTRPLIH JETER,
ZGUBI OKUSA,
NENADNA SLABOČA,
BOLEČINE DROBJA,
KRČEV,
ŽELODČNEGA KATARA,

in v vseh drugih slučajih, kadar je rabiti hitro izčistenje telesa brez da se ga oslabi. To zdravilo okrepča telo in drobje, da more storiti svoje delo brez motenja. V vseh slučajih bolezni želodca, obisti, jeter in drobja izvrstno deluje.

V VSEH LEKARNAH CENA $1.00.

Vedno imejte priročno Trinerjev Liniment, ki je najboljše mazilo za mišice in členke. Morda ga danes ne rabite, a jutri ga bi pa potrebovali. Cena 25c in 50c, po pošti 35 in 60c.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljeni ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

8949 COMMERCIAL AVE. SOUTH CHICAGO, ILLS.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA

kakor Delaware, Catawba, Iwes, i Conkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord rudeče vino:		Catawba belo vino:	
Sod, 6 gal.	$ 5.50	Sod, 6 gal.	$ 7.00
Sod, 10 gal.	8.00	Sod, 10 gal.	11.00
Sod, 25 gal.	16.50	Sod, 25 gal.	24.00
Sod, 50 gal.	30.00	Sod, 50 gal.	42.50

Delaware belo vino, sod, 10 galonov, $13.00. Sod 25 galonov, $26.00. Sod 50 galonov, $50.00.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

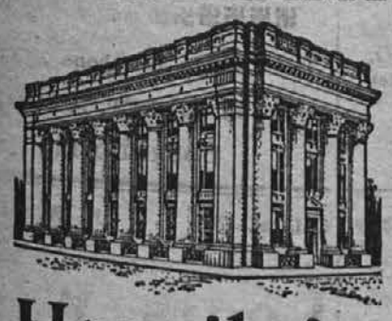

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmoćnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

SKOZI PUSTINJE IN PUŠČAVO.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

bo čas, da vtakne nove naboje v puško. Ko prideta beduina, bosta našla troje trupel in tudi sama bosta našla, kar sta zaslužila. Potem bo samo treba obrniti velblode proti reki.

Vse te misli in podobe so šle skozi Stankovo glavo, kot burja. Začutil je, da se ima v nekaj minutah zgoditi nekaj strašnega in potrebnega obenem. V prsih se mu je strnil ponos zmagovalca z čustvom velikega studa, ker je moral ljudi moriti. Bil je trenotek, da se je pričel obotavljati, toda spomnil se je muk, katere so prestali beli jetniki, na očeta, na gospoda Rawlisona, na Nelko, na Gebhra, ki je udaril deklico s korobačem in sovraštvo je zakipelo v njem z vso silo. "Treba! treba!" — rekel je sam sebi med zobmi in neizprosni sklep je odseval na njegovem obrazu, ki je postal, kakor izklesan iz kamna.

Med tem je postavil Idris usnjati meh na približno sto korakov oddaljeni kamen. Stanko je videl nasmeh na njegovem obrazu in celo visoko postavo na ravni in peščeni planjavi. Zadnjič mu je šinila v možgane misel, da bo ta živi človek za trenotek padel na zemljo in s prsti kopal pesek v smrtnih mukah. Toda deček se je nehal obotavljati — in, ko je Idris storil petdeset korakov, je počasi dvignil puško k očesu.

Toda preden se je dotaknil s prstom petelina, se je razlegel za peščenimi griči, oddaljenimi nekaj sto korakov, silen krik in v isti minuti je pridrvilo kakih dvajset jezdecev na konjih in na velblodih na planjavo. Idris je okamenel, ko jih je zagledal. Tudi Stanko se je začudil, toda njegovo začudenje se je takoj spremenilo v brezmejno radost. To so pričakovani rešitelji! Da! To ne more biti nič drugega! Brez dvoma so v vasi prijeli beduina in ona sta pokazala, kje se skriva ostali del karavane! Tudi Idris je tako razumel in, ko je prišel k zavesti, je pritekel k Stanku, obraz mu je bil od strahu bled kakor pepel in pokleknil je k njegovim nogam, ter pričel ponavljati z zasopljenim glasom:

"Gospod ,jaz sem bil za vas dober! bil sem dober za malo bint — pomni to..."

Stanko je mehanično potegnil naboje iz puške — in gledal. Jezdeci so gnali, kolikor so konji in velblodi mogli dihati, kričali veselja in metali kvišku dolge arabske puške, katere so lovili spet v begu z izvanredno spretnostjo. V jasnem prozornem zraku so se natančno videle njihove postave. V sredi, na čelu sta jahala oba beduina, mahala okrog z rokama in burnosoma, kot norca.

Čez nekaj minut je cela banda dospela do karavane. Nekateri izmed jezdecev s oposkakali iz konj in velblodov, drugi so ostali na sedlih, vsi so pa neprenehoma kričali, da se je razlegalo do neba.

"Hartum! Gordon! Gordon! Hartum!..."

Slednjič je eden izmed beduinov, ta, katerega je tovariš imenoval Abu-Anga, skočil k Idrisu, ki se je krivil pri Stankovih nogah in pričel kričati:

"Hartum je vzel! Gordon ubit! Mahdi zmagovalec!"

Idris je vstal, toda še ni verjel ušesom.

"A ti ljudje?" vprašal je s trepetom na ustnicah.

"Ti ljudje bi nas imeli prijeti, sedaj pojdejo pa z nami k preroku."

Stanku se je stemnilo v očeh...

XIV.

In v resnici je ugasnila zadnja nada, da bi bilo mogoče zbežati med potom. Stanko je sedaj vedel, da niti njegovi načrti nimajo nobenega pomena, niti zasledovalci jih ne doženejo in ako bi vzdržali težave potovanja, prišli bodo k Mahdiju in bodo izročeni v roke Smainu. Edina njegova nada je bila sedaj misel, da so ju uropali radi tega, da bi ju Smain vrnil v zameno za svoje otroke. Toda kdaj bo to in kaj jih poprej še lahko doleti. Kako strašna usoda ju čaka sredi divje, krvi pijane horde. Ali bo Nelka zamogla vzdržati težave in pomanjkanja — na to ni nikdo mogel odgovoriti. Na drugo stran je bilo pa znano, da Mahdi in njegovi derviši sovražijo kristjane in sploh vse Evropejce, torej je v duši dečka nastal strah, če bo Smainov vpliv dovolj velik, da bi obvaroval nju oba pred grdim ravnanjem, pred mučenjem, okrutnostjo in steklostjo Mahdijevih spoznavalcev, ki so morili vladi zveste Mohamedance? Prvič, odkar sta bila uropana, se je polastil Stanka obup. Obenem pa tudi praznoverska domneva, da ju preganja nesrečna usoda. Saj je bila vendar že sama misel, uropati jih iz Fayuma in pripeljati v Hartum naravnost blazna in izvršiti so jo mogli samo tako divji in nevedni ljudje, kakor Idris in Gebhr, ki nista razumela, da morata preiti tisoče kilometrov po deželi, ki je podložna egipčanski vladi ali pravzaprav Angležem. Ako bi šlo naravno, bi jih morali ujeti že drugega dne, vendar se je vse tako zlagalo, da so sedaj že blizu druge katarakte — in niso jih dobili nobeni poprejšnji zasledovalci, zadnji pa, ki bi jih mogli zadržati, so se ž njimi združili in bodo odslej njihovi pomagači. K Stankovemu obupu, k njegovi bojazni za usodo Nelke, se je še pridružilo čustvo ponižanja, ker ni mogel ničesar pomagati, kajti ako bi mu sedaj tudi izročili puško in naboje, vendar ne bi mogel postreljati vseh Arabcev, ki so se pridružili karavani.

Take misli so ga grizle toliko boli, ker je rešitev bila že tako blizu. Naj bi Kartum ne bil padel, ali padel nekaj dni pozneje, pa bi ravno ti ljudje, ki so zdaj prestopili na Mahdijevo stran, jih bili prijeli in izročili vladi. Sedeč na Velblodu za Idrisom in poslušaje njihove pogovore, se je Stanko prepričal, da bi bilo brez dvoma tako. Takoj namreč, ko so odrinili na pot, je začel načelnik preganjevalcev pripovedovati Idrisu, kaj jih je nagnilo, da so izdali kediva. Poprej so vedeli, da je velika vojska — sedaj ne egipčanska, ampak angleška — odrinila na jug proti dervišem, pod vodstvom generala Wolseleya. Videli so veliko množino ladij, ki so peljale strašne angleške vojake iz Asuana v Vadi-Halfa ,od koder so zanje naredili železnico v Abu-Hammed. Dolgo časa so bili vsi šejki ob reki — ti ki so ostali zvesti vladi, kakor tudi oni, ki so v globočini svoje duše bili naklonjeni Mahdiju, bili prepričani, da je poguba dervišev in njihovega preroka neizogibna, kajti Angležev ni še nikdar nikdo premagal.

"Akbar Allah!" prekinil jih je Idris in dvignil roki kvišku. "Pa so vendar bili premagani!"

"Ne," odvrnil je načelnik preganjevalcev. "Mahdi je poslal proti njim plemena Džalno, Barbara in Džalim, skupaj blizo tridesettisoč svojih najboljših vojevnikov, katerim je načeloval Musa, sin Helu-a; pod Abu-Klea je prišlo do strašne bitve, v kateri je dal Bog zmago nevernikom."

"Tako je, Musa, sin Helu-a je padel, a njegovih vojakov se je samo majhna množica vrnila k Mahdiju. Duše drugih so v raju, trupla leže pa na pesku in pričakujejo dneva vstajenja. Ta novica se je hitro razšla ob Nilu. Vsi smo mislili, da pojdejo Angleži dalje proti jugu in bodo osvobodili Hartum. Ljudje so ponavljali: "Konec, konec!" Med tem je pa Bog sklenil drugače."

"Kako? Kaj se je zgodilo?" vprašal je mrzlično Idris.

"Kaj se je zgodilo?" rekel je z razjasnjenim obrazom načelnik. "Mahdi je med tem vzel Hartum, Gordonu so pa med napadom odrezali glavo. Ker se je pa Angležem šlo samo za Gordona, vrnili so se, ko so zvedeli za njegovo smrt, proti severu nazaj. Allah! Spet smo videli ladije z množicami vojakov, ki so šle doli po reki, toda nismo vedeli, kaj to pomeni. Angleži razglašajo samo dobre novice, slabe pa prikrivajo. Nekateri izmed naših so govorili, da je Mahdi že poginil. Toda slednjič je resnica prišla na dan. Ta dežela je še v oblasti vlade. V Vadi-Halfa in dalje, do tretje, a morda celo do četrte katarakte, nahajajo se še kedivovi vojaki, toda sedaj, ko so Angleži odšli, verujemo, da bo Mahdi osvojil ne samo Nubijo in Egipt, ampak tudi Meko in Medino in celi svet. Radi tega gremo sedaj z vami k preroku, mesto da bi vas prijeli in izročili vladi."

"Torej je prišlo povelje nas prijeti?"

"Na vse vasi, na vse šejke, na vse vojaške posadke. Kjer kovinska žica, po kateri prihajajo povelja iz Kaire, ne pelje, tja so prišli zabdiji (žandarji) s poročilom, da kdor vas vjame, dobi tisoč funtov nagrade. Mašallah!... To je veliko bogastvo! Veliko!"

Idris je sumljivo pogledal na govornika:

"Toda vi imate raje Mahdijev blagoslov?"

"Seveda. Poleg tega si je on pridobil tudi ogromno plena in toliko denarja v Hartumu, da meri egipčanske funte z vrečami za oves in jih razdaja na svoje vernike..."

"Toda, ako so egipčanski vojaki še v Vadi-Halfa in dalje, mogli bi nas med potjo prijeti."

"Ne, treba je samo hiteti, dokler se ne opomorejo. Sedaj, po odhodu Angležev, so zgubili popolnoma glave; šejki, ki so ostali verni vladi, ravno tako, kakor vojaki in zabdiji. Vsi mislijo, da pride Mahdi vsak trenotek nad nje, radi tega beže oni izmed naših, ki so doslej v srcu bili naklonjeni Mahdiju, k njemu brez strahu — in nikdo jih ne preganja, kajti v teh prvih trenotkih ni nikogar, ki bi dajal povelja in nikdo ne ve, koga naj posluša."

"Da," odvrnil je Idris, toda prav imaš, da moramo hiteti, kajti Hartum je še daleč..."

Stanku, ki je pazljivo poslušal ta pogovor, je za hip spet zabliščal žarek upanja. Ako so egipčanski vojaki še na svojih posadkah v raznih pobrežnih krajih v Nubiji, morali se bodo pred Mahdijevimi hordami umikati po suhem, ker so jim Angleži vzeli vse ladje. V takem slučaju se pa lahko zgodi, da pride karavana v roke ateremu koli izmed umikajočih se oddelkov in bo vjet. Tudi je preračunal Stanko da je moralo brez dvoma preteči mnogo časa, preden se je novica o vzetju Hartuma raznesla med arabskimi plemeni, ki prebivajo na severu od Vadi-Halfa, toliko bolj, ker so jo egipčanska vlada in Angleži skrivali. Sklepal je torej, da je tudi nered, ki je v prvem trenotku moral zavladati med Egipčani, že prenehal. Neizkušenemu dečku pa ni prišlo na misel, da je moral padec Hartuma in Gordonovo smrt povzročiti ,da so ljudje pozabili na vse drugo in šejki, ki so zvesti svoji vladi in ondotni predstavitelji egipčanske vlade bodo imeli sedaj drugega dela dovolj, kakor da bi mislili na rešitev dveh belih otrok.

In v resnici se Arabci, ki so se pridružili karavani, niso zelo bali zasledovanja. Res so jahali z veliko naglico in niso se jim smilili velblodi, toda držali so se blizu Nila in ponoči so velikokrat krenili k reki, da bi napojili živali in usnjate mehe napolnili z vodo. Včasih so se celo po dnevu drznili prihajati v vas. Radi varnosti so pošiljali vedno naprej na ogleđe nekaj ljudi, ki so z izgovorom, da kupujejo hrano, poizvedovali, kaj je slišati v okolici, če ni v bližini egipčanskih vojakov in če prebivalci ne drže s "Turki". Ako so zadeli na prebivalce, ki so na skrivaj držali z Mahdijem, je cela karavana prišla v vas — in večkrat se je zgodilo, da jo je zapustila povečana za nekaj ali celo za nekaj desetin mladih Arabcev, ki so istotako hoteli bežati k Mahdiju.

(Dalje prih.)

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR,

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048. N. W. 770.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Tel. 101 Joliet, Ill

J. P. KING Lesni trgovec.

Oba telefon štev. 8

Clinton in Desplaines Sts. Joliet

E. H. STEPANOVICH

edini hrvatsko-slovenski pogrebnik,

9251 E. 92 St., S. Chicago, Ill.

Tel. S. Chicago 1423.

Rent. tel. S. Chicago 1606.

Ambulanci in kočije, ter avtomobili za vsako prigodo in vreme.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Uradne ure:

9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building 4th Floor, Room 405.

JOLIET, :-: ILLINOIS.

GERMAN

Loan & Savings Bank

MARTIN WESTPHAL

212 N. Bluff Street JOLIET, ILL.

Urada telefon Chicago 100

Stanovanja telefon Chicago 3247

JOSIP KLEPEC

JAVNI NOTAR

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 488.

ZA

PISMENI PAPIR,

KUVERTE,

NAKAZNICE,

BOLNIŠKE LISTE

IN PRAVILA

v slovenskem in angleškem jeziku, ter vse vrste tiskovine, oglase in knjige pišite na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki:

Amerikanski Slovenec

JOLIET, :: ILLINOIS.

DELO JAMČIMO.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na

108 Jefferson Street, Joliet, Ill.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicagi Street

v novi hiši Joliet National Banke.

N. W. Phone 420.

MARTIN ZAGAR

Gostilna

Moen Ave. :: Rockdale, Ill.

Vljudno vabi vse rojake, Slovence in Hrvate, v svojo gostilno sredi Rockdala.

VSI DOBRO DOŠLI!

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Farme v Wisconsinu.

Prodajem dobro in rodovitno zemljo v državi Wisconsin (Forest okraj) blizu mesta in dobrih trgov, cerkve in šole. Fina zemlja in jamčeni pridelki vsako leto. Samo $15 aker. Vsakomu naseljencu dobim delo po $1.75 na dan in več; tudi naredim hišo, če hoče.

M. PIKLOR,

prodajalec farm,

1526 W. 21st St. Chicago, Illinois.

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"HOTEL FLAJNIK"

3329 PENN AVENUE

v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINA IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

P. & A. Phone 351-W.

Geo. Flajnik, lastnik

3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washintona za svoje zdravila serialno številko katere jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkture in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne šedosedaj na svetu ni bilo, od katera moškim in ženskim gosti in dolgi lasje resnično popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali ter ne osiveli.

Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah in križcah v 8 dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo Da je to resnica jamčim s $500. Pišite po cenik katerega pošljem zastonj.

JAKOB WAHCIC,

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218 — 9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Posojuje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst.

Surety Bonds.

Steam Ship Agent.

Both Phones 500.

ŽENITVENA PONUDBA.

Humoreska. Spisal Iv. Baloh.

Gospod Pivnik je bil davčni kontrolor. Kot uradnik je bil vesten, da so bili njegovi predstojniki ž njim zelo zadovoljni, kot človek je bil pa sam zase, ki se ni brigal za ves svet ne, svet pa za njega ne. Njegov dnevni red je bil vedno enak. Po uradnih svojih urah je zavžil doma skromno kosilo, katero mu je pripravila njegova kuharica in gospodinja Barbka, ki je pri njem služila že nad petindvajset let, po kosilu je šel v kavarno, tam prebral tiste časopise, katerih sam ni imel naročenih, potem šel spet v pisarno, potem pa redoma dobro uro na sprehod, če je bilo lepo vreme, če ne, je pa čital doma časopise z inserati vred, četudi jih je že dva- ali trikrat prebral. Zvečer ob sedmih je bila večerja, potem je šel pa vsak večer kmalu k počitku. Tako je bilo življenje gospoda Pivnika. Z nikomur ni občeval, ljudi je pustil pri miru, najrajše je bil sam, še kadil ni. Zdelo se mu je tako življenje čisto naravno in če bi bilo drugače, bi gotovo ne bilo zanj.

Njegova gospodinja je dobro poznala vse lastnosti svojega gospoda. Bili so dnevi, ko ni niti ene besedice spregovorila z gospodom, a je mislila, da že mora tako biti. Še, če je vprašala, kaj naj skuha, včasih ni dobila odgovora. Kar je skuhala, je bilo dobro. Zato ji je bilo včasih zelo dolgčas, večinoma se je pa udala v svojo usodo.

Letošnjo pomlad pa je začutil v svojem srcu gospod kontrolor nekaj, kar mu je bilo doslej neznano. Samega se je čutil. Spočetka mu je bila ta misel nekako zoprna, a kar odkrižati se je ni mogel. Čudno se mu je zdelo, da je sploh prišel na to misel, saj mu je Barbka stregla kot lastnemu možu. A nehote mu je vedno prihajalo na um: žena je le žena. Barbka naj zboli ali umrje, kje bo drugo dobil? Ali če on zboli, kdo mu bo tako vestno stregel, kakor soproga? Sicer pa Barbka lahko ostane pri njem, pomagala bo gospej soprogi pri tem in onem delu. Kar videl je že naprej, kako prijetno bo tako življenje. Barbka bo doma kuhala in pospravljala, on se bo pa lepo sprehajal s svojo soprogo po senčnatih drevoredih. Nič več ne bo sam, nič več ne bo tako pust in dolgočasen, kot so mu očitali njegovi tovariši v uradu.

In postavil se je gospod kontrolor pred ogledalo kakor ni imel nikoli navade, premeril se je od nog do glave ter djal polglasno: lep nisem, mlad tudi ne, a čeden in pošten.

Torej sklep je bil storjen, da naj bo konec tega dolgočasnega življenja; toda — kako! To je bilo sedaj poglavitno vprašanje. Kje naj dobi nevesto, ko polovico ljudi v trgu niti ne pozna, razun tistih, s katerim ima opraviti v pisarni. Njegovi tovariši so mu večkrat to ali ono gospico očitali, ali on se je vedno in redno izgovarjal, da je niti ne pozna. To je bila skrb za gospoda kontrolorja. In ko je tako premišljeval dolgo časa to sitno zadevo, tedaj mu je prišla rešilna misel: V časopis bom dal!

Dobro, izvrstna misel! Nobeden ne bo zvedel, če se mi ne posreči, nobeden mi ne bo očital, sram me ne bo, pa izberem si lahko, kar hočem.

In vsedel se je gospod kontrolor ter napisal tele besede: Ženitovanjska ponudba. Uradnik v najlepši možki dobi z nekaj premoženja išče znanja z gospico srednje starosti. Na denar se ne gleda, glavna stvar je: poštenje. Odgovor naj se pošlje na naslov: "Srečа št. 1000" na ta list.

Pismo je bilo spisano in sam ga je oddal na postaji, da bi poštarica, o kateri je slišal, da vse prebere, nič ne slutila.

Nemirni so bili tisti dnevi in tiste noči za gospoda kontrolorja. List je prišel in prinesel inserat celo trikrat. To je bil vesel gospod kontrolor! Prebral ga je vsaki dan najmanj desetkrat. Nervozno je čakal en teden, ker potem mu je obljubilo upravništvo doposlati odgovore.

Njegova postrežnica Barbka je imela navado, da je popoldan, ko je gospod odšel v pisarno, brala časopise, ki jih je gospod pustil na mizi. Kaj je pa druzega hotela delati? Brala je najrajše podlistke, novice in pregledala je vse inserate. Kaj čuda, če je brala tudi: Ženitovanjsko ponudbo?— Brala je enkrat, dvakrat in nehote ji je prišla misel: Kaj, ko bi —?

Kar ustrašila se je spočetka te misli. Saj ni nič hudega! Kaj če gospod umrjejo, kam bo šla? In brala je zopet drugi in tretji dan — pa tega ni mogla pozabiti. Živi duši ni tega povedala, tudi učiteljici ne, dasi sta bili najboljši prijateljici in skoro vsaki dan skupaj. In ko je brala že tretji dan neštetokrat tisto ponudbo, tedaj se je že sprijaznila z mislijo: Kaj ko bi poskusila? Zvedel ne bo nobeden. Sicer se pa še lahko skesam in gospod ne bo zvedel nikoli, če mi ne bo všeč. In modrovala je tako naprej: Ravno prav bi bilo zame. Uradnika sem navajena, mlad ni več, na denar se ne gleda, sicer ga pa nekaj imam, poštena sem pa — ravno zame bi bilo to. Če umrje, imam pokojnino, pa v miru živim — in gospa bom...

In vstala je Barbka in se pogledala v ogledalo.

Lepa nisem, mlada tudi ne, ampak čedna in poštena — tako je rekla na tihem, da se še muc ni zbudil, ki je spal na njeni postelji.

Toda kako? — Barbka ni imela lepe pisave, tudi je le malo pisala, razven svoji sestri nikomur na svetu. Tu se je spomnila učiteljice. Nerada ji je razodela to srčno zadevo, toda druge pomoči ni bilo. Sicer ji bo pa še lahko svetovala, ker sama takih reči ni vajena. In šla je Barbka v nedeljo popoldne kot ponavadi k gospici učiteljici ter ji po dolgem obotavljanju počasi razodela, kaj bi rada. Nekoliko sram jo je bilo, pa je le šlo.

Učiteljica se ji je spočetka nekoliko nasmehnila, a nazadnje ji je prav dala. Morda boste še srečni — le škoda, da zgubim tako dobro prijateljico. In po dolgem posvetovanju sta sklenili odgovoriti, da se ponudba sprejme, da se ima tudi nekaj premoženja, a da se želi osebnega pogovora. Odgovor naj se pošlje poste restante Ljubljana pod naslov: Tiha sreča št. 1000. Gospica je imela že itak lepo pisavo, a to pismo je pisala, kolikor je mogla lepo.

Barbka je oddala pismo na postaji, da ne bi na pošti brali.

Prav lepo sta se poslovili in seveda zatrdili, da ostane to tajno med njima na veke. Barbka je pisala svoji sestri, naj čez en teden dvigne pismo s takim naslovom ter ga ji pošlje. Rekla je, da se gre za neko zadevo.

In mirno so tekli dnevi naprej v hiši gospoda kontrolorja. Čakal je on, čakala je Barbka. Oba sta bila včasih vesela, včasih molčeča.

Minul je teden, dolgi so bili dnevi. Gospod kontrolor je pisal po odgovore in prejel je — tri pisma. Dvoje je bilo tako otročje pisanih, da jih gospod ni smatral resnim. Mislil je celo, da se je kdo iz njega ponorčeval, a eno je bilo pisano pa tako lepo, da mu je bilo na hip všeč. A žal, ni bilo ne podpisa, ne slike, le oseben pogovor se želi. Kaj sedaj? "Še bolje", je djal gospod kontrolor. Slika včasih človeka vara, če pa nevesto osebno vidim in spoznam, jo lahko sprejmem ali pa odklonim.

In napisal je pismo, da se želi pogovor prihodnji ponedeljek v Ljubljani v hotelu X. Y. na št. 33 ob 3. uri popoldne. Pismo je bilo spisano in na postaji oddano.

Za ponedeljek je prosil gospod kontrolor dopusta, da ima v mestu važen opravek.

Barbka je po svoji sestri pismo dobila. Torej v ponedeljek mora v Ljubljano, tedaj se odloči njena usoda. A kako bo dobila dopust, ali naj gospoda samega pusti, ali naj ga prosi, da naj za en dan potrpi in v gostilni obeduje? Vedela je, da ji bo gospod to prošnjo uslišal, ker je tako dobrega srca.

V nedeljo opoldne pa naznani gospod kontrolor Barbki, da za ponedeljek ni treba mesa naročiti, ker ima v Ljubljani važne opravke.

To je bila Barbka vesela! "Ravno prav, to me je že skrbelo — jaz pa grem obiskat svojo bolno sestro", to je bil odgovor.

Ponedeljek je prišel. Gospod se je oblekel v črno salonsko obleko, se pogledal parkrat v ogledalo, se vsedel na pošto in se odpeljal na kolodvor. Barbka pa je oblekla najlepšo svojo obleko, se skrbno počesala, par sivih las na sencih izrula, vzela solnčnik in šla peš na kolodvor. Ona se je peljala v tretjem, on pa v drugem razredu; nič se nista videla. V Ljubljani se nista srečala, vsak je imel svoje opravke. On je obedoval v hotelu, ona pa pri sestri. Po obedu je šel on kot po navadi v kavarno, potem pa k brivcu, da ga je napravil mlajšega vsaj za par let, ona je pa kupila nov šavl, da je bila lepa, kot takrat, ko je bila pri birmi za botro hčerki svoje sestre. Sestri je rekla, da se gre slikat, da bo tudi ona eno dobila. In res se je šla.

Bližala se je ura tri popoldne. Gospod kontrolor je prišel od brivca čisto pomlajen, kupil je čez dolgo let zopet nekaj smodk in šel v hotel v sobo št. 33, katero je že preje naročil.

Nažgal je smodko ter hodil nemirno doli in gori. Sedaj se odloči, noben človek ne ve, nobeden ne bo zvedel, če mi ne bo všeč. Zvečer pridem domu, v par tednih bo poroka — in začelo se bo novo življenje.

Nestrpno je čakal, srce mu je bilo hitreje. Zdelo se mu je, da take težke ure še ni imel v svojem življenju.

Gospod kontrolor je pogledal gotovo že desetkrat na uro, a zdelo se mu je, da kar ni hotela iti naprej. V hiši je vladal popoln mir. Nobenega koraka ni bilo slišati.

Odbila je ura tri v zvoniku. Postal je in zdelo se mu je, da sliši korake. Nič ni bilo.

Minulo je že pet minut in gospodu kontrolorju je bilo srce tako močno, da se je skoraj silšalo.

Tedaj nekdo na rahlo potrka.

"Notri" — zakliče z močnim glasom gospod kontrolor.

Vrata se odpro in — — —

Ko sta se spogledala, ni bilo par sekund slišati nobene besede.

Na tleh je ležal pri njej solnčnik, pri njem smodka.

"Ali ste vi?" vpraša trepetaje Barbka.

"Ali si ti?" — je bil njegov odgovor.

Hitro je pobrala svoj solnčnik, zaprla vrata in šla, ne, tekla tako hitro doli po stopnjicah, kot še nikoli v svojem življenju.

Hitela je po ulicah, šla od ene cerkve do druge, pa ni bilo nikjer mogoče najti miru, dokler ni prišla do kolodvora.

Gospod kontrolor se je vrgel na divan. Celo uro je gledal pred se. Sam ni vedel, ali je bil sen ali resnica. Čudno se mu je zdelo, da sta se drug druzega tako prestrašila, ko sta se vendar popreje videla stokrat na dan.

Šel je v kavarno, bral časopise; a četudi je bral eno novico petkrat, ni vedel, kaj je čital.

In zopet sta se peljala nazaj, on v drugem, ona v tretjem razredu.

Tisti večer je Barbka pripravila gospodu mrzlo večerjo v njegovi obednici; videla se pa tisti dan nista.

In z drugim dnem je teklo obema življenje zopet mirno naprej kot preje leta in leta.

Kaj se je zgodilo na številki 33 ob 3. popoldne, tega pa ni zvedel nihče, tudi učiteljica ne.

Inseratov pa od tedaj ni čital nobeden več, ne on ne Barbka.

V pojasnilo.

V glasilu K. S. K. J. se čita med zapisnikom sej gl. odbora sledeče:

"Tajnik prečita račun g. Josipa Klepec za vsoto $25.00 in sicer za notarsko delo ali potrditev in zaprisego podpisov bratov nadzornikov za leto 1912, 1913 in 1914. Sklene se, da brat tajnik zahteva od g. Klepca specificiran račun, na kar se bode isti še le vpošteval."

To je prav, le izpuščeno je, da je to račun za "vse delo zadnjih treh let" ne pa samo za "zaprisego nadzornikov," pa tudi tega ni zapisano v zapisniku, da sem koj v računu omenil, da to darujem Jednoti in ne zahtevam nobenega plačila.

"Šenkanemu konju se ne gleda zob," pravi slovenski pregovor.

Jos. Klepec.

Dasi je že skoro preteklo deset dni odkar sem pisal na Jednoto in zahteval, da odbor prekine svoj sklep, ker ne pove katero točko pravil sem kršil, glede moje izločitve, dozdaj še nisem prejel nobenega odgovora in ne pojasnila.

Spodobilo bi se vendar omeniti vsaj točko pravil, katero me "se sumi", da sem kršil.

J. K.

Zadnje poglavje romana.

Neki nemški častnik piše s severnega bojišča: Končno smo se naselili v vasi, kjer sem bil priča zadnjega poglavja pravega in žalostnega romana. Ravno sem hotel odpreti vrata neke kmečke hiše. V tem mi pride nasproti podčastnik in mi veselega lica naznani, da je malo prej v gozdu z nekoliko vojak ideloma razpršil, a deloma ujel polovico neke ruske stotnije. Skozi nizka vrata smo stopili v slabo razsvetljeno sobo in takoj sem zagledal otročje lice mladega ruskega vojaka. Ležal je na slami s smeškom na ustih kakor da spi in sanja kaj lepega. Stopili smo bližje in jaz sam sem položil roko na njegovo čelo — bilo je hladno. Mrtev! Vojaki stoje v polkrogu — naenkrat nekaj mrmrajo — zdi se, da jih stresa groza, te hrabre fante, ki se drugače ne boje ničesar. Eden od njih stopi naprej: "Ponižno naznanjam, da je ta ruski vojak — dekle! Izvedeli smo, da je to bila zaročenka nekega ruskega častnika, s katerim se je ramo ob rami borila v vseh bitkah in nazadnje padla, zadeta v prsa, dočim je njen zaročenec ujet." Še tisti dan sem jo dal pokopati — drugače morajo mrtvi sovražniki čakati, da dobimo toliko časa, da jih moremo pokopati in jim postaviti križe na grobove.

Ubogi imajo srce na pravem kraju.

V neko trgovino v Brnu je stopila revna žena in si je izbrala tri volnene ostanke baje za otroke. Ko ji je merila trgovka blago, je žena pripovedovala, da so pri nji doma begunci s Poljskega, in da imajo troje otrok. "Sirotke se mi smilijo", je pravila revna žena, "skoraj nagi so, a mraz že pritiska. Pa sem rekla, sama pri sebi: še za sol nimam skoraj pa vendar pojdem tem sirotam kupit nekaj krilec." In dobra ženica je med tem neokretno štela novce, zavite v cunjo. Ali kaj — ko ji je nedostajala desetica. In zdaj se je zgodilo nekaj karakterističnega. Trgovka, splošno znana kakor jako premožna brnska meščanka, ji ni hotela odnehati tistih fickov — češ, kaj so ji mar otroci beguncev.

Nepotrebna.

Hrana, ki je telo ne more prebaviti, je nepotrebna, ker ne redi. Če taka neprebavljena hrana ostane v drobu, je slabša nego nepotrebna — je skrajno nevarna, je strupena. V mnogih slučajih ljudje ne opazijo te nevarnosti. Take slučaje je treba takoj zdraviti s Trinerjevim ameriškim zdravilnim grenkim vinom, ki brzo izčisti drob in ga okrepi, tako da lahko opravlja svoje naravno delo brez vsake pomoči. To zdravilo povečava slast, podpira prebavo, krepi telo. Izbirajte tečne hrane in bržko se pojavi kaka neprilika, uživajte Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Cena $1. V lekarnah. Jos. Triner ,tvorničar, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

* * *

Za olajšanje bolečin v mišicah ali sklepih je Triner's Liniment priporočljiv. Cena 25 ali 50c, po pošti 35 ali 60c. — Adv.

5.50 SAMO URA — 14 karat Gold Filled — URA 5.50 SAMO

15 -- DARIL POLEG URE ZASTONJ -- 15

Ako kupite ure naravnost iz tovarne, prihranite najmanj $19.00 ker pri vsakemu trgovcu z urami morali bi plačati za isto uro do $25.00. **Ali naše posebne tovarniške cene za take ure** so samo $5.50, in poleg tega dobi vsak **kateri kupi uro pri nas** 15 zgoraj naslikanih daril **popolnoma zastonj,** 1-2. verižica in obešek, 3. britev, 4. pas za brušenje britve, 5-6. pošoda za milo in čopič, 7. polnilno pero, 8. žepni nož, 9. verižica, 10. zrcalo, 11. krtača za lase, 12. naprsno iglo, 13-14. zapestne gumbe, 15. 32 cal. Model revolver. Ako torej želite kupiti to krasno $25.00 uro za svoto $5.50, in poleg tega 15 zgoraj omenjenih daril **popolnoma zastonj,** odrežite ta celi oglas, ter pošljite ga nam z 25c v znamkah, tako da bodemo zagotovljeni da nameravate kupiti uro. Nato vam takoj odpošljemo krasno uro s 15stim idarili. Po sprejemu ure in daril, ko se bodete prepričali da je v resnici **14 karat Gold Filled Factoray, Gauranteed for 20 Years,** z najboljšim kolesjem na svetu, ter da omenjenih 15 komadov so popolnoma najboljše vrste, potem plačate svoto $5.25, ter nekaj malenkosti za vožnjo. V slučaju pa da niste zadovoljni, vam pošljemo nazaj svoto 25c v znamkah. S tem je povedano da če kupite pri nas uro, **ne riskirate popolnoma nič,** ker naše ure so jamčene za 20 let, in v slučaju da se ura pokvari, jo damo popraviti ali pa zamenjamo za samo v pokritje poštnine 25c.

Ako nam pišete iz Kanade, potem mora biti cela svota poslana naprej. POZOR! Mnogi ljudje nam pišejo, in se pritožujejo, da so naročili stvari pri drugih tvrdkah, in da niso dobili kar so mislili; in s tem je krivda naročnika, kateri ne pazi na oglase, če so pošteni ali ne. Moramo vam povedati da naša KRISTIJANSKA TVRDKA ni v zvezi z drugimi tvrdkami katere oglašajo, in pri nas dobite točno vse kar mi oglašamo. O tem se lahko prepričate če si naročite moško, ali žensko uro, ter naslovite edino nà:

NATIONAL COMMERCIAL COMPANY, :: 90 W. Broadway, Dept. X. 53, New York, N. Y.

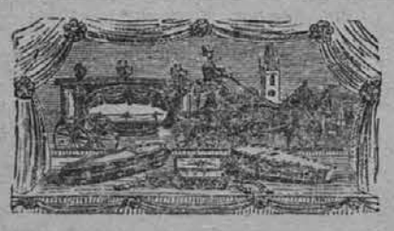

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

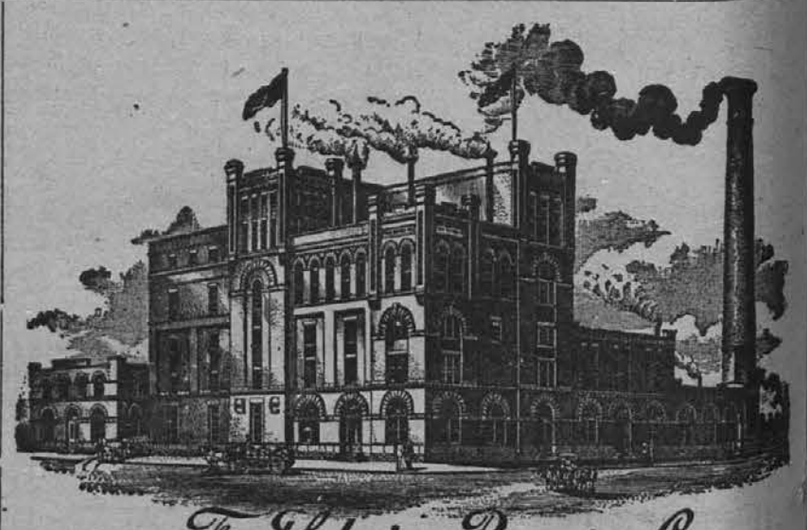

Fred Lehring Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše mesо po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasderta

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši cement, apno, Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago Phone 225.

Geo. Svetlecich

PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA

Chicago Telephone 3868.

107 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

DOBRODOŠLI!

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IN NAJSIGURNEJE V

Prvo Hrvatsko Stedionico

U ZAGREBU, CROATIA, EUROPE,

in nje podružnice v: Belavaru, Brodu na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu, Kraljevici, Novem Vinodolu, Osijeku, Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Velikoj Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.

Delniška glavnica in pričuve K 16,250,000.

Nasvete in navodila pošljemo zastonj

Chi. tel. 3399. N. W. tel. [illegible]

Louis Wise

200 Jackson St. JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.